

GORSKI

popotnik

Revija Planinskega društva LPP
Leto XLVI, avgust 2026

št.

2

UVODNIK	4
KAM GREMO	5
VERTIKALA – MALA PONCA, 5. 9. 2026	5
RAZOR (2601 m), 12. in 13. 9. 2026	5
PECA – DOM NA PECI (1665 m), 19. 9. 2026	6
ABLANCA (2004 m), 26. 9. 2026	7
VOŠČA (1737 m), 10. 10. 2026	7
IZLET V NEZNANO, 17. 10. 2026	8
ZASAVSKA GORA, 7. 11. 2026	8
KOSTANJEVA NEDELJA, 15. 11. 2026	9
SREČANJE PR' MEHAČK, 5. 12. 2026	9
KOMNA (1520 m), 16. 1. 2027	10
PLANINA PRI JEZERU – 1458 m, 23. 1. 2027	11
KAMNI GRİČ (1016 m), 6. 2. 2027	11
VELIKA PLANINA – GRADIŠČE, 1667 m, 13. 2. 2027	12
STROKOVNI ČLANKI	13
GORSKA REŠEVALNA SLUŽBA BOHINJ SVETUJE	13
BLAD IN BOHINJ POVEZUJE ENA NAJLEPŠIH KOLESARSKIH	
POVEZAV V SLOVENIJI	14
150 LET PETRIČEVEGA STANU V LAZU	15
MLADINSKI KOTIČEK	16
PLANINSKI TABOR OTROK VRTCA H. C. ANDERSEN NA PLANINI PRI JEZERU	
15.–19. 6. 2026	16
VRTEC – IZLET NA ORLE, 25. 2. 2026	18
IZLET V TAMAR, 4. 6. 2026	19
KJER KORAKI MLADIH ODMEVAJO V OBJEMU GORA	19
NAJPRED KUCELJ IN POTEM SLADOLED	22
PO MEDVEDOVH STOPINJAH	23
PO MARSOVI POTI IN SONČNI ZAHOD NA SVETEM VIDU	24
OD NOČNEGA TAMARJA ČEZ MEGLENI VITRANC V SONČNO VRBO	26
MED UŠESI ISTRE IN MESEČEVIM ZALIVOM	28
ČEZ ŠENTVIŠKE GRİČE DO GOLEGA BRDA, SOBOTA, 18. APRIL 2026	30
POMLADNI KORAKI NA ROŽNIK, PETEK, 20. 3. 2026	32
TRIJE PLANINSKI DNEVI V KOČI NA PLANINI PRI JEZERU, 8.–10. JUNIJ 2026	33
KJE SMO BILI	37
MITI IN LEGENDE Z RODIKA, NEDELJA, 31. MAJ 2026	37
NA STREHI AVSTRIJE – NAŠA ZGODBA Z GROSSGLOCKNERJA,	
PD LPP, 25. IN 26. JUNIJ 2026	38
DVANAJST POHODNIKOV, DVE POTI, EN TRIGLAV	41
ZANIMIVOSTI	44
NOVICA IZ LPP – POMEMBNA NALOŽBA V PRIHODNOST	44
54. TABOR LJUBLJANSKIH PLANINCEV	45
IZ ZGODOVINE NAŠEGA DRUŠTVA	47
TERSKA DOLINA	51
IZLETI PD LPP 2026/27	56

GORSKI

popotnik

Leto XLVI / avgust 2026
ISSN 2232-397X.
Natisnili smo: 240 izvodov

Izdaja:
PLANINSKO DRUŠTVO LPP
Celovška cesta 160
1000 Ljubljana

Tel.: 01 58 22 751
mail: pdlpp1974@gmail.com
url: <http://www.pdlpp.si>

Uradne ure:
vsak četrtek
od 14:00 do 18:00

Zanj:
TOMAŽ RUSIMOVİČ, predsednik

Prispevke pošiljati na:
silva.papez63@gmail.com

Odgovorni urednik:
TOMAŽ RUSIMOVİČ

Uredniški odbor:
TOMAŽ RUSIMOVİČ
BOJANA BURNIK
HELENA NOVAK

Tehnično uredništvo:
SILVA PAPEŽ
GREGOR GERČAR

Jezikovni pregled:
SILVA PAPEŽ
EMILIJA VRABER

Zunanji sodelavec:
TISKARSKI ŠKRAT

Oblikovanje in prelom:
PARTNER GRAF D.O.O.

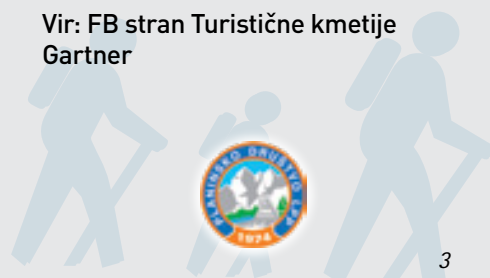
Grafična priprava za tisk in tisk:
PARTNER GRAF D.O.O.

Slika na naslovnici:

Zajtrk na Planini v Lazu

Foto: Boris

Vir: FB stran Turistične kmetije
Gartner

UVODNIK

TOMAŽ RUSIMOVIČ

Na portalu N1 je bil objavljen članek z naslovom »V hribe prihajajo ljudje, ki mislijo, da je to hostel.« Govora je bilo o Triglavskem domu na Kredarici, ki poka po šivih. Nič drugače ni niti na naši koči. V glavni sezoni na koči prespi povprečno od 40 do 60 obiskovalcev, kar pomeni tudi toliko zajtrkov in toliko večerij. Letos smo uspeli ekipo okrepiti s študentom Timom, ki je pridno pomagal oskrbniku Dušanu, kuharici Mari in pomočnici Silvi, brez njega verjetno ne bi zmogli navala, ki je bil letos enormen. S porastom števila obiskovalcev upada tudi njihova planinska kultura; negativne posledice množičnega turizma tako že pronicajo tudi v osrčje Julijskih Alp, kjer morajo obiskovalcem vse pogostejše pojasnjevati, da visokogorska koča ni hotel, da zaradi pomanjkanja vode ni možno tuširanje in da je treba smeti odnesti v dolino itd. Množičnosti in neizkušenosti tujih planincev, ki se često znajdejo v težavah ali pa se zgubijo, ker njihovi telefonski zemljevidi kažejo neke poti, ki jih ni, sledi tudi porast reševalnih akcij GRS.

Gorski turizem je postal paradna panoga slovenskega turizma, s tem pa prihaja v naše gore vse več tujcev (pri nočitvah so Slovenci zastopani zgolj z okoli 10 %). Naše gore so postale turistična destinacija in tudi naše društvo dobiva vse več rezervacij turističnih agencij, ki nam pošiljajo svoje stranke. Zaradi vsega naštetega bomo morali v naslednji sezoni zmanjšati kapacitete, ki so na razpolago v rezervacijskem sistemu; to so letos že storili na Kredarici, saj zaradi pomanjkanja vode, elektrike in omejene kapacitete čistilnih naprav koče ne prenesejo takega navala. Problematika turistične preobremenjenosti Julijskih Alp je opisana tudi v osnutku dokumenta Načrt upravljanja Triglavskega narodnega parka 2027–2036.

Tujci včasih potarnajo nad omejeno izbiro hrane in na pomankanje udobja, nad ceno pa se praviloma ne pritožujejo. Opazke glede cen se slišijo predvsem od Slovencev, ki ugotavljajo, da so hribi postali dragi.

Turizem se zaradi podnebnih sprememb v smislu vročine vse bolj seli v gore, kjer je hladneje in prijetneje. Turistične agencije prikazujejo naše Alpe kot vrhunsko zeleno destinacijo, predvsem osvojitev Triglava, lepote

Triglavskega narodnega parka z naravnimi lepotami Doline Triglavskih jezer itd. Tudi veseli večeri v planinskih kočah, ki smo jih bili vajeni v preteklosti, so se spremenili, oskrbniki zaradi različnih kulturnih navad tujcev strogo uveljavljajo nočni mir med 22. in 6. uro. Društva se zaradi vsega naštetega soočajo z velikim pomanjkanjem oskrbnikov in osebja. Delo v visokogorski koči je fizično in psihično zelo naporno, saj delovni dan traja od šestih zjutraj do desetih zvečer, da ne govorim o zapletenem obvladovanju tehnike in informatike.

Veliko mero potrpljenja ima tudi naša Anja, načelnica Odseka za odnose z javnostmi, ki odgovarja na maile gostov, ki bi radi prespali pri nas. Sprašujejo, kje lahko parkirajo, kakšno bo vreme, ali lahko v okolici koče postavijo šotore in pri nas samo jedo, ali lahko s seboj pripeljejo psa, ki je kot družinski član, kakšna je ponudba hrane za vegetarijance, za vegane ali za osebe, ki ne smejo jesti hrane z glutenom. Javljajo se tudi robinzonska društva, ki imajo načelo, da vedno sami kuhajo hrano, in ali je to možno v naši kuhinji ali v okolici koče, kakšno obleko bi jim priporočali glede na našo klimo itd. itd. Res moraš imeti močne živce in veliko empatije, da zmoreš odgovoriti na vsa vprašanja, ki prihajajo z vsega sveta.

Nič drugače ni niti z mnenji, ki jih naši obiskovalci pišejo na GOOGLE portal naše koče: nekateri jo ocenjujejo le z zvezdicami – večina ocen je 5 zvezdic – vmes pa so tudi ocene z eno zvezdico. Enako je tudi pri tekstovnih mnenjih:

- »Nova čudovita mirna lokacija na pašniku ob majhnem gorskem jezeru. Lastniki so prijazni in govorijo dovolj angleško, da komunikacija ni bila problem, povsod pa so tudi jasni angleški napisi. Oprema je osnovna, kot bi pričakovali na tej oddaljeni lokaciji, vendar čista in udobna. Na voljo je tudi nekaj vegetarijanskih možnosti – jota, ričet in zelenjavna juha.«
- »Zelo lepo urejena in čista koča, po prenovi še lepša, oskrbnik in kuharice so zelo prijazni ter poskrbijo za prijetno nastanitev v koči, hrana je pa itak super.«
- »Neverjetna izkušnja. Soba z dvema enojnima postelja-ma je bila velika in zelo čista. Postelje so bile udobne (prinesite svojo rjuho). Večerja je bila dobra, dve palačinki na osebo pa okusni. Za zajtrk smo dobili ocvrto jajce in marmelado z maslom. Gospe, ki so delale v kuhinji, so bile zelo prijazne. Gospod, ki je upravljal kočo, je bil kljub jezikovni oviri zelo ustrežljiv. Čiste sanitarije so zgoraj in spodaj.«

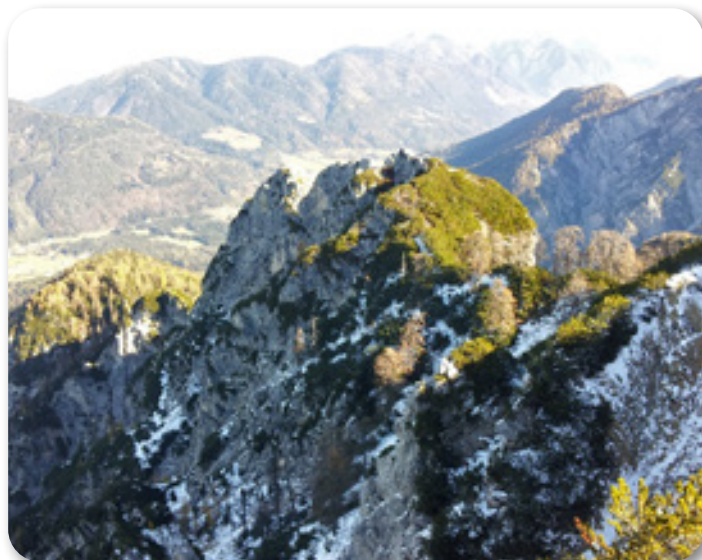
Kljub večinskim pohvalam pa se vmes najde tudi zapis, da nekdo koče ne priporoča nikomur, ker ni tušev, da je hrana neokusna itd. Tako je to, če upošteváš Gaussovo krivuljo normalne porazdelitve, je tudi to normalno, »100 ljudi 100 čudi«.

VERTIKALA – MALA PONCA, 5. 9. 2026

STANISLAV KRAGELJ

- Zborno mesto:** pred sedežem društva LPP na Celovski cesti 160 v Ljubljani (pred LPP-jem)
- Izhodišče:** Rateče
- Prevoz:** medkrajevni avtobus ob 6.30 (društveni kombi ali osebni avtomobili)
- Čas hoje:** 10 ur
- Zahtevnost:** lahka
- Potrebna oprema:** pohodne palice, udobni pohodni čevlji, oblačila primerna vremenu in letnemu času, zaščita za sonce/dež/veter, malica in pijača iz nahrbtnika.
- Članska izkaznica:** plačana članarina PZS za tekoče leto 2026
- Prijave:** do četrтка, 3. 9. 2026, društvena pisarna v času uradnih ur na tel. št.: 01/58 22 751, ali Ana Božnar, tel.: 031 699 786, oz. e-mail: pdlpp1974@gmail.com

Kratek opis poti:

Pohod bomo začeli na Tromeji, sestopimo v Rateško dolino po italijanski strani. Naprej gremo do Fužinskih jezer in vkreber. Povzpeli se bomo na Malo Ponco in nato sestop do kočice Zacchi in naprej do Belopeških jezer.

V pisarni PD LPP lahko kupite knjižico za zbiranje žigov Vertikale in si sposodite knjigo SPDT Vertikala.

RAZOR (2601 M), 12. IN 13. 9. 2026

JANEZ MEDVED

- Zborno mesto:** ob 7.00 pred sedežem PD LPP na Celovski cesti 160 v Ljubljani
- Prevoz:** društveni kombi ali osebni avtomobili
- Izhodišče:** Vrata (1015 m)
- Čas hoje:** 2-dnevna tura
- Zahtevnost:** en del zelo zahtevna, sicer zahtevna označena pot
- Potrebna oprema:** standardna gorniška oprema glede na zahtevnost ture
- Članska izkaznica:** plačana članarina za leto 2026
- Prijave:** do četrтка, 10. 9. 2026, društvena pisarna v času uradnih ur na tel. št.: 01/58 22 751, ali Ana Božnar, tel.: 031 699 786, oz. e-mail: pdlpp1974@gmail.com

Kratek opis poti:

Od parkirišča se usmerimo na označeno pot čez Sovatno in se držimo poti, ki vodi na Pogačnikov dom na Kriških podih (2050 m). V koči se malo okrepčamo in spočijemo in nadaljujemo pot za Razor. Ko prispemo na sedlo Planja (2349 m), si nadenemo varovalni pas in samovarovalni komplet ter čelado. Od tu dalje nas čaka bolj zahtevna pot vse do vrha. Do kočice, v kateri prespimo, se vračamo po isti poti.

Zjutraj se vračamo po poti, ki smo jo prejšnji dan prehodili, vse do Dovških vratc (2176 m). Tu zavijemo desno proti Bovškemu Gamsovcu (2392 m). Z vrha se nekoliko spustimo po isti poti in nato skrenemo desno proti Luknji (1766 m). Pot nadaljujemo po dolini do našega izhodišča.

PECA – DOM NA PECI (1665 M), 19. 9. 2026

FRANC BERGANT

- Zborni mesto:** ob 7.00 uri pred sedežem PD LPP na Celovski c. 160 v Ljubljani
- Prevoz:** društveni kombi ali osebni avtomobili
- Izhodišče:** Koča na Pikovem (992 m)
- Čas hoje:** 3 h
- Zahtevnost:** delno zahtevna označena pot
- Potrebna oprema:** za poletje in palice
- Članska izkaznica:** plačana članarina za leto 2026
- Prijave:** do četrтка, 17. 9. 2026, društvena pisarna v času uradnih ur na tel. št.: 01/58 22 751, ali Ana Božnar, tel.: 031 699 786, oz. e-mail: pdlpp1974@gmail.com

Kratek opis poti:

Zapeljemo se v Črno na Koroškem, nato pa sledimo oznakam za Podpeco in pozneje Kočo na Pikovem. Parkiramo na parkirišču v bližini Koče na Pikovem.

Koča na Pikovem

S parkirišča se sprehodimo do cerkve sv. Helene in Koče na Pikovem, nato pa za cerkvijo nadaljujemo levo na pot v smeri Velikega vrha. Pot naprej nas vodi po slabši makadamski cesti, ki sprva poteka skozi gozd, nato pa preko travnikov, s katerih se nam odpre lep razgled. Za domačijo Pik se cesta spremeni v kolovoz, ob robu gozda pa se v desno odcepi pot na Pikov vrh (tudi na Veliki vrh). Sledi krajši zložen vzpon skozi gozd in pot nas pripelje do znamenja, kjer se v desno odcepi še ena od poti na Pikov vrh, mi pa nadaljujemo po poti, ki se postopoma prične lahkotno spuščati.

Dom na Peci

Prispemo na manjše razpotje, kjer nadaljujemo levo (naravnost ena od poti v Mežico), na bližnjem naslednjem razpotju pa gremo naravnost (desno Mežica).

Pot naprej nas pripelje ob rob razglednega travnika, s katerega se nam odpre lep razgled, malo naprej pa se vrnemo v gozd. Sledi prečenje Jesenika, ko pa dosežemo gozdno cesto, ji sledimo v desno, po njej pa v nekaj minutah prispemo do prevala Vrh šting, kjer se priključimo poti Mežica – Peca.

Z Vrha Šting nadaljujemo v smeri Doma na Peci ter hodimo po cesti, po kateri se komaj znatno spuščamo. Pot naprej nas vodi preko kratkega razglednega dela, od koder se nam odpre lep pogled na gozdnat Jesenik in okoliške hribe ter še mimo nekdanje obmejne stražnice, katero obidemo po spodnji strani. Nekoliko za stražnico na Terčovem nadaljujemo desno na markiran kolovoz (odcep v desno s ceste in ne od stražnice), s katerega pa gremo po krajšem vzponu levo na markirano pešpot. V nadaljevanju se vzpenjamo skozi gozd, dokaj hitro pa prispemo ob rob večje planine Rišperk. Tu pot zavije rahlo levo ter višje nekajkrat preči gozdno cesto. Višje ostanemo na cesti ter po njej prečimo pobočja proti levi do njenega konca, oz. mesta, kjer se spremeni v kolovoz. S kolovoza se nam odpre lep pogled vse do Uršlje gore, pri Tomaževi koči, ki se nahaja levo pod nami, pa se združimo s potjo iz Podpece. Z razpotja nadaljujemo desno v smeri Doma na Peci ter se v nadaljevanju vzpenjamo po dokaj strmem kolovozu, ki se v nadaljevanju večinoma prečno vzpenja proti levi, nato sledimo vse do Doma na Peci.

ABLANCA (2004 M), 26. 9. 2026

RAŠO ADROVIĆ

- Zborno mesto:** ob 7.00 pred sedežem PD LPP na Celovski c. 160 v Ljubljani
- Prevoz:** društveni kombi ali osebni avtomobili
- Izhodišče:** konec ceste na Pokljuki (1312 m)
- Čas hoje:** 6 ur
- Zahtevnost:** zahtevna neoznačena pot
- Potrebna oprema:** čelada, standardna gorniška oprema glede na zahtevnost ture
- Članska izkaznica:** plačana članarina za leto 2026
- Prijave:** do četrтка, 24. 9. 2026, društvena pisarna v času uradnih ur na tel. št.: 01/58 22 751, ali Ana Božnar, tel.: 031 699 786, oz. e-mail: pdlpp1974@gmail.com

Kratek opis poti:

S parkirišča na koncu ceste nadaljujemo po kolovozu v smeri planine Konjščica. Od tu nas bo vodila markirana pot do Jezerc, naprej do Studorskega prevala, s katerega se nam odpre lep pogled na gore nad Bohinjem.

Na prevalu, kjer zapustimo markacije, gremo levo po stezici navzgor. Pot nas hitro pripelje na krušljiv teren, kjer lahko kaj hitro sprožimo kamenje, zato previdno. Sledi še strmejša pot, ki nas pripelje na greben. Tej poti, ki je zaradi drsečega peska na poti precej nevarna za zdrs, nadaljujemo do vrha Ablance.

Vračamo se po isti poti.

VOŠCA (1737 M), 10. 10. 2026

MARINKA KOŽELJ STEPIC

- Zborno mesto:** ob 7.00 uri pred sedežem PD LPP na Celovski c. 160 v Ljubljani
- Prevoz:** društveni kombi ali osebni avtomobili
- Izhodišče:** lovska kočica nad Jurežovo planino
- Čas hoje:** 2–3 ure
- Zahtevnost:** lahka pot
- Višinska razlika:** približno 250 m
- Potrebna oprema:** pohodniški čevlji, pohodniške palice, športna oblačila, nekaj proti mrazu, vetru in morebitnim padavinam ter hrana in pijača
- Članska izkaznica:** plačana članarina za leto 2026
- Prijave:** do četrтка, 8. 10. 2026, društvena pisarna v času uradnih ur na tel. 01/58 22 751, ali Ana Božnar, GSM 031 699 786, oz. e-naslov: pdlpp1974@gmail.com
- Priporočilo:** za tiste, ki uživajo v razgledovanju in ne prehitri hoji

Kratek opis poti:

Vošca je 1737 m visok vrh, ki se dviguje na meji z Avstrijo v zahodnem delu Karavank.

Je lahko dostopen vrh. Nekaj metrov pod vrhom se nahajajo ruševine nekdanje vojaške karavle ter na bližnjem drevesu še žig in skrinjica z vpisno knjigo. Vošca ponuja fascinantne poglede na vrhove Julijskih Alp, vse od Špika do Mangarta, na Karnijce in Ziljske Alpe in še na avstrijsko stran – na Koroško in Dobrač, v dalji pa vidimo ob jasnem vremenu tudi Visoke Ture.

Običajni vzpon vodi iz naselja Srednji vrh, ki je znan po enkratnem pogledu na Špik. Za tiste z manj kondicije in več let pa je vzpon z malega parkirišča blizu lovske kočice nad Jurežovo planino. Pot vodi po lahki, neoznačeni poti, vrh pa je prostoren in prijetno travnat.

Pot proti vrhu
Foto: Franjo Merše

Pogled na Julijce
Foto: Franjo Merše

IZLET V NEZNANO, 17. 10. 2026

TOMAŽ RUSIMOVIČ

Leto je naokoli in čas je za naš tradicionalni, najbolj vznemirljiv dogodek leta – **IZLET V NEZNANO!** Če ste naveličani vsakodnevne rutine in pripravljeni na nepozabno avanturo, polno presenečenj, smeha in dobre družbe, potem tega preprosto ne smete zamuditi. Cilj ostaja strogo varovana skrivnost do zadnjega trenutka, obljublamo pa, da vas rdeča nit potovanja ne bo pustila ravnodušnih!

IZLET V

Organizatorji izleta se vedno potrudimo, da najdemo manj znane, pa vendar zanimive planinske poti lahke težavnostne stopnje za 2 do 3 ure hoje. Izlet je namenjen druženju, ogledovanju lokalnih naravnih ali zgodovinskih znamenitosti in se na koncu zaključi s poznim kosilom.

Letos vam bomo pripravili izlet v kraje, ki niso predaleč, pa vendar so mnogim neznani. Ogledali si bomo primer kake zanimive kulturne dediščine. Naredili pa bomo tudi rezervacijo v gostišču, kjer bodo poskrbeli, da ne bomo lačni in žejni in da ne bo kdo rekel »*siti nismo bili, žejni pa!*«.

Društvo bo poskrbelo, da s prevozom, vodenjem, vstopninami in kosilom ne boste imeli stroškov, pijačo pa boste poravnali sami.

Upam, da se nas bo nabralo vsaj za manjši avtobus, zato ne odlašajte s prijavo!

Kje se bomo letos »potepali«, izveste, če se nam pridružite!

ZASAVSKA GORA, 7. 11. 2026

STANISLAV KRAGELJ

Zborno mesto:	dobimo se ob 5.30 pod uro na postaji Ljubljana, vlak odpelje ob 5.50
Izhodišče:	Kresnice
Prevoz:	vlak (kombi in osebni avtomobil)
Čas hoje:	8 ur
Zahtevnost:	lahka
Potrebna oprema:	pohodne palice, udobni pohodni čevlji, oblačila primerna vremenu in letnemu času, zaščita za sonce/dež/veter, malica in pijača iz nahrbtnika

Članska izkaznica: plačana članarina PZS za tekoče leto 2026

Prijave: do četrтка, 5. 11. 2026, društvena pisarna v času uradnih ur na tel. št.: 01/58 22 751, ali Ana Božnar, tel.: 031 699 786, oz. e-mail: pdlpp1974@gmail.com

Kratek opis poti:

Pohod bomo začeli v Kresnicah, povzpne se na Geoss. Naprej gremo na Vače in na Zasavko goro. Sestopimo do postaje Sava.

Naši planinski prijatelji iz pobratenega Slovenskega planinskega društva Trst so nam, kakor vsako leto, pripravili zanimiv program kostanjeve nedelje. Podrobnosti bodo objavljene teden dni pred izletom v obliki razpisa na naši spletni strani. Običajno se s pobratenimi planinci dobimo v bližini začetka pohoda, ki traja običajno 2–3 ure. Na poti si običajno ogledamo kako naravno ali zgodovinsko zanimivost, pohodu pa sledi veselo druženje ob jedači in pijači, pa tudi kostanja ne bo manjkalo (mogoče se bo oglasila tudi harmonika).

Ker izlet organizira Upravni odbor PD LPP, je namenjen samo našim članom in bo prevoz brezplačen. Vabljeni vsi, ki želite preživeti eno lepo in zanimivo nedeljo v družbi s planinskimi prijatelji iz SPD Trst. Izlet je primeren tudi za družine z otroki, zato ne odlašajte s prijavo. Edini strošek bo kosilo, ki ga bodo ob zaključku organizirali prijatelji iz SPD Trst.

Vabljeni!

SREČANJE PR' MEHAČK, 5. 12. 2026

TOMAŽ RUSIMOVICH

Več nas bo, bolj lušno bo, sem napisal lani, in tudi za letos velja enako. Z datumom srečanja smo malo pohiteli, da vas ne bomo vabili v božično-novoletnih dneh, ko imate polno svojih obveznosti in dogodkov. Vsi, ki ste se srečanja udeleževali do sedaj, boste zagotovo zopet prišli, tisti, ki pa še niste bili, pa pridite – ne bo vam žal! Vsako leto enako, pa vendar vsako leto malo drugače, kot je po navadi v veselem decembru! Za presenečenje pa lahko poskrbi tudi vreme, ki ni vsako leto enako.

Kot je že v navadi, se bomo na pohod podali po Mačkovem grabnu do Gont, nato pa se preko Polhograjske Grmade spustili do kmečkega turizma Pr'Mehačk'.

KOSTANJEVA NEDELJA, 15. 11. 2026

TOMAŽ RUSIMOVICH

»Svet' Martin iz mošta dela vin'«, pravijo ljubitelji rujne kapljice, zato se vsako leto na dan, ki je blizu Martinovega praznika, spodobi poskusiti, »kaj je ratalu v kleti«.

Pot bomo prilagodili zimskim razmeram in vremenu. Kot je pri izletih Upravnega odbora že tradicija, bomo stroške kosila pokrili iz društvene blagajne, pijačo pa plačate sami.

Po kmečki pojedini nas bo obdaroval Božiček, ki pa nima svojega fonda za darila, zato mora vsak udeleženec prinesiti s seboj darilo v vrednosti 5–10 €. Darila bo Božiček nato razdelil na podlagi žrebanja.

Sledil bo družabni del z izmenjavo vtisov o letošnjih planinskih dogodivščinah in načrtovanjem novih planinskih podvigov. Nazadnje si bomo zaželeli še vesele praznike ter srečno in zdravo novo leto, pa še obilo uspešnih planinskih doživetij.

Vabljeni, da se prednovoletnega srečanja članov Planinskega društva LPP udeležite v čim večjem številu!

KOMNA (1520 M), 16. 1. 2027

JANEZ MEDVED

- Zborno mesto:** ob 7.00 pred sedežem PD LPP na Celovski cesti 160 v Ljubljani
- Prevoz:** društveni kombi ali osebni avtomobili
- Izhodišče:** Dom pri Savici (653 m)
- Čas hoje:** 8 ur – snežna tura
- Zahtevnost:** lahka markirana pot v zimskih razmerah
- Potrebna oprema:** standardna gorniška oprema za zimske razmere
- Članska izkaznica:** plačana članarina za leto 2026
- Prijave:** do četrтка, 14. 1. 2027, društvena pisarna v času uradnih ur na tel. št.: 01/58 22 751, ali Ana Božnar, tel.: 031 699 786, oz. e-mail: pdlpp1974@gmail.com

Kratek opis poti:

Od parkirišča pri Domu pri Savici (653 m) nas pot vodi v ključih do Doma na Komni (1520 m). Pot je dobro vidna in običajno že uhojena.

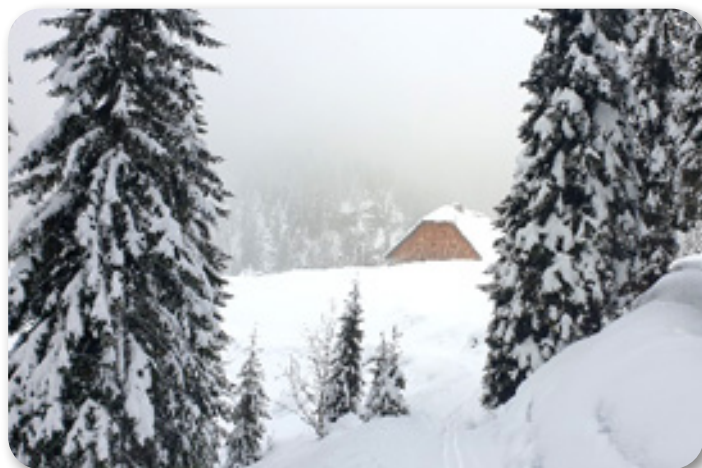
Vračamo se po isti poti.

PLANINA PRI JEZERU – 1457 M, 23. 1. 2027

STANISLAV KRAGELJ

- Zborno mesto:** ob 7.00 pred sedežem društva PD LPP na Celovški cesti 160, v Ljubljani
- Prevoz:** kombi in osebni avtomobili
- Izhodišče:** Stara Fužina (551 m)
- Čas hoje:** 9 h
- Zahtevnost:** lahka snežna tura
- Potrebna oprema:** pohodne palice, dereze (male derezice), cepin, gamaše, udobni gorniški čevlji, oblačila primerna vremenu in letnemu času, zaščita za sonce/dež/veter, malica in pijača iz nahrbtnika.
- Članska izkaznica:** plačana članarina PZS za tekoče leto 2027
- Prijave:** do četrтка, 21. 1. 2027, društvena pisarna v času uradnih ur na tel. št.: 01/58 22 751, ali Ana Božnar, tel.: 031 699 786, oz. e-mail: pdlpp1974@gmail.com
- Opomba:** Na planini bomo imeli vajo z lavinsko žolno. Vadili bomo hojo z derezami in cepinom in ustavljanje s cepinom.

Kratek opis:

S parkirišča v Stari Fužini gremo po odprtem terenu in se usmerimo na gozdno pot v smeri planine Vogar. Mimo Kosijevega doma na Vogarju (1054 m) nadaljujemo proti planini Blato. S planine po gozdni poti do Planine pri Jezeru.

Povratak na planino Blato in Vogar ali po cesti do Stare Fužine.

KAMNI GRIČ (1016 M), 6. 2. 2027

MARINKA KOŽELJ STEPIC

- Zborno mesto:** ob 7.00 pred sedežem PD LPP na Celovški c.160 v Ljubljani
- Prevoz:** društveni kombi ali osebni avtomobili
- Izhodišče:** ob cesti, ki vodi v Loško dolino
- Čas hoje:** 2–3 ure (ta čas velja za kopne razmere, ob snežni odeji se podaljša)
- Zahtevnost:** lahka pot, morda zasnežena
- Višinska razlika:** približno 170 m
- Potrebna oprema:** dobri pohodniški čevlji, pohodniške palice, športna oblačila, nekaj proti mrazu, vetru in morebitnim padavinam ter gamaše
- Članska izkaznica:** plačana članarina za leto 2027
- Prijave:** do četrтка, 4. 2. 2027, društvena pisarna v času uradnih ur na tel. 01/58 22 751, ali Ana Božnar, GSM 031 699 786, oz. e-naslov: pdlpp1974@gmail.com
- Priporočilo:** za tiste, ki uživajo v razgledovanju in ne prehitri hoji

*Še zadnji koraki do koč
Foto: Franjo Merše*

Kratek opis poti:

Kamni grič, visok 1016 m, je razgledna vzpetina, ki se dviguje jugozahodno od Sodražice ali severovzhodno od doline Loškega potoka. Tik pod vrhom stoji prijetna planinska postojanka. S travnatega vrha, ki ga obdajajo gozdovi, je lep pogled na okoliške gozdove. Ti so znano domovanje rjavega medveda. Ob jasnem vremenu seže pogled tudi na gozdove Snežnika, Gorskega Kotarja ter severno proti Krimskemu pogorju in Kamniško-Savinjskim Alpam. Če bo volja, se bomo zapeljali še v dolino Loškega potoka in se vzpeli na grič z dvema cerkvama in čudovitim pogledom na celotno Loško dolino.

*Pogled na prostrane okoliške gozdove
Foto: Franjo Merše*

VELIKA PLANINA – GRADIŠČE, 1667 M, 13. 2. 2027

STANISLAV KRAGELJ

- Zborni mesto:** 7.00 pred sedežem društva PD LPP na Celovski cesti 160, v Ljubljani
- Izhodišče:** Kranjski Rak (1029 m)
- Prevoz:** kombi in osebni avtomobili
- Čas hoje:** 8 h
- Zahtevnost:** lahka snežna tura
- Potrebna oprema:** pohodne palice, dereze (male derezice), cepin, gamaše, udobni gorniški čevlji, oblačila primerna vremenu in letnemu času, zaščita za sonce/dež/veter, malica in pijača iz nahrbtnika.

Članska izkaznica: plačana članarina PZS za tekoče leto 2027

Prijave: do četrтка, 11. 2. 2027, društvena pisarna v času uradnih ur na tel. št.: 01/58 22 751, ali Ana Božnar, tel.: 031 699 786, oz. e-mail: pdlpp1974@gmail.com

Kratek opis poti:

S parkirišča Kranjski Rak gremo po cesti in se usmerimo na gozdno pot, ki nas vodi mimo Gojške planine do Domžalske koč. Čez planšarsko naselje nadaljujemo in se povzpemo na Gradišče 1667 m in naprej na Zeleni rob.

Na povratku gremo k cerkvi Marije Snežne in na Kranjski Rak.

GORSKA REŠEVALNA SLUŽBA BOHINJ SVETUJE

(OBJAVA NA FB STRANI GRS BOHINJ, KI LAHKO KOMU PRIDE PRAV ZA OBJAVO PRIPRAVIL TOMAŽ RUSIMVIČ)

Za vodjo intervencije je dobro, da se ob prejemu klica s številke 112 zna najprej preleviti v Ziada Fazaha, ki smo ga še kot nadbudni osnovnošolski učenjaki občudovali v Guinnessovi knjigi rekordov pod razdelkom »poliglotti«, nič pa tudi ne škodi, če je vodja intervencije rad prebiral in se navduševal nad zagonetnimi primeri Hercula Poirota. Odgovori na preprosto vprašanje »Kje pa ste?« namreč nemalokrat zahtevajo kar precej detektivske žilice. Na primer: »V gozdu.« ni ravno ozek pojem.

V hribih je telefonski signal slab, pogovor prekinja joč, svoje lahko doda še stres, včasih tudi jok. Znanje določitve svoje lokacije lahko zato samo organizacijo reševanja zelo olajša.

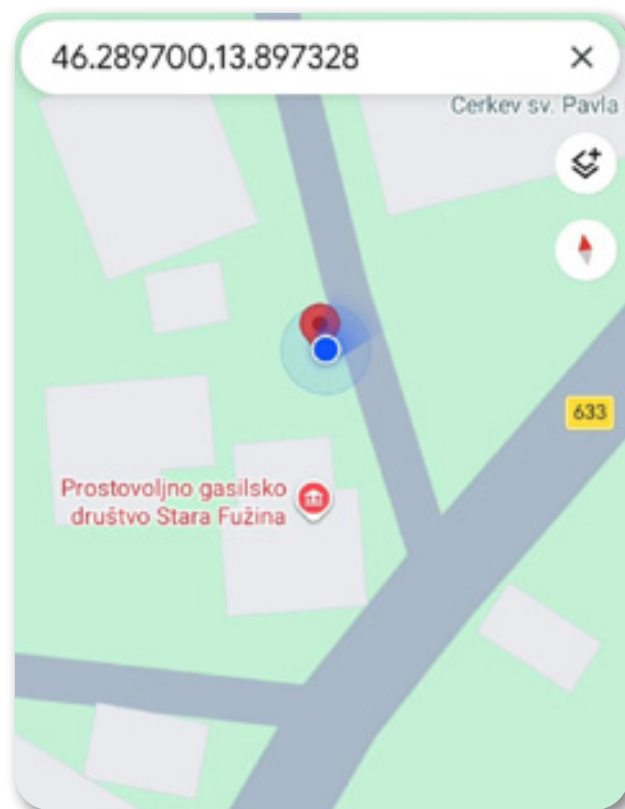
Skoraj vsak telefon ima danes naložene Googlove zemljevide (Google Maps). Svoje koordinate lahko tam dobimo precej preprosto. Odpremo Google Maps in na zemljevidu poiščemo modro piko, ki označuje našo lokacijo. Nato zemljevid povečamo in pritisnemo ter držimo na neoznačenem delu zemljevida v neposredni bližini svoje lokacije. Pojavi se rdeč lokator oziroma žebliček, v zgornjem delu pa se izpišeta dve številki, ki sta koordinati naše lokacije. Ti dve številki ob morebitnem klicu na pomoč povemo vodji intervencije.

V zadnjem času se nam je nekajkrat zgodilo, da smo morali kličočim ta postopek preko zelo slabe telefonske povezave razložiti. S tem se izgublja dragocene minute, ki so še posebej pomembne v primeru poškodb.

Včeraj smo v enem primeru koordinate dobili takoj, tako da je naš reševalec letalec s policijskim helikopterjem hitro odletel oskrbi poškodovanega gležnja v Velski dolini naproti, v drugem primeru pa smo z nekaj telovadbe le ugotovili lokacijo izgubljene in lažje poškodovane pohodnice na Pokljuki. V tem primeru so delo dokončali naši radovljjiški kolegi, saj se je pohodnica nahajala na njihovem terenu.

Kaj pa vi? Ali znate poiskati koordinate svoje lokacije?

Morda je pravi trenutek, da to preverite zdaj, ko sedite doma in je telefonski signal odličen, ne takrat, ko boste nekje v hribih, prestrašeni, poškodovani ali izgubljeni in bo na drugi strani telefona nekdo spraševal »Kje pa ste?«

Primer prikaza lokacije GRS Bohinj z Google Maps: zemljepisna širina 46.289700 + zemljepisna dolžina 13.897328

Bohinjski gorski reševalci poleg reševanja skrbijo tudi za vzgojo planincev: kako se pripraviti na turo, na kaj moramo paziti na nevarnem terenu in kam pripelje podcenjevanje nevarnosti. Pred leti so s serijo video filmov opozorili na nevarne situacije, ki se lahko miselnemu planincu lahko zgodijo, in tudi sami zaigrali v njih. Priporočam ogled njihovih objav reševalnih akcij na: <https://www.facebook.com/grs.bohinj> in poučnih video vsebin na YouTube: https://www.youtube.com/results?search_query=GRS+svetuje

Mnenje uporabnice FB Teje Logar: »Jaz bi ustvarjalca teh vaših FB objav predlagala za ime tedna (vsaj, če ne že meseca ali leta), izbrskam pa še kaj, za kar bi vas lahko nominirali - KER STE RESNI, POUČNI IN DO SOLZ ZABAVNI HKRATI! To je vzgoja in izobraževanje, kakršna "pali" – samo upam, da vas čim več ljudi bere! Hvala in V TEM STILU PIČI DALJE – PA SEVEDA PREDVSEM VAM VSEM, KI DELATE ZA NAS – SREČNO!«

BLED IN BOHINJ POVEZUJE ENA NAJLEPŠIH KOLESARSKIH POVEZAV V SLOVENIJI

BSC KRANJ IN OBČINSKA UPRAVA OBČINE BOHINJ

(IZ OBČINSKEGA ČASOPISA BOHINJSKE NOVICE – AVGUST 2026)

Soteska, 15. julij 2026 – Gorenjska je danes bogatejša za eno najpomembnejših novih kolesarskih povezav v Sloveniji. S slovesnim odprtjem je bila namenu predana nova kolesarska povezava med Bledom in Bohinjsko Bistrico, ki pomeni pomemben korak k varnejši in trajnostni mobilnosti ter še tesneje povezuje dve najbolj prepoznavni slovenski turistični destinaciji.

Nova povezava med Bledom in Bohinjsko Bistrico meri približno 20 km, skupaj z že obstoječo večnamensko potjo do Bohinjskega jezera pa omogoča skoraj 28 km dolgo neprekinjeno kolesarsko povezavo med Blejskim in Bohinjskim jezerom. Večina trase poteka ločeno od motornega prometa, ob reki Savi Bohinjki, skozi eno najlepših naravnih pokrajin v Sloveniji.

Projekt je del državnega in Gorenjskega kolesarskega omrežja ter pomembno prispeva k razvoju trajnostne mobilnosti. Poleg izboljšanja prometne varnosti domačinom ponuja kakovostnejše možnosti za vsakodnevno mobilnost in rekreacijo, obiskovalcem pa omogoča, da Bled, Bohinj in dolino Save Bohinjke doživijo na okolju prijazen način.

Odprtje poteka v času največjega kolesarskega spektakla na svetu, zato nova povezava simbolično potrjuje Gorenjsko kot regijo, ki kolesarjenje spodbuja ne le kot šport in rekreacijo, temveč tudi kot varen in trajnosten način mobilnosti.

Foto: Občinska uprava Občine Bohinj

Foto: Občinska uprava Občine Bohinj

Rezultat večletnega sodelovanja

Projekt, katerega gradnja se je začela leta 2022, je vreden skoraj 25 milijonov evrov. Skupaj so ga uresničili Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo ter Občini Bled in Bohinj. K njegovi pripravi in uresničitvi so prispevali tudi Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj, Regionalna razvojna agencija Gorenjske – BSC Kranj in drugi partnerji.

Projekt so financirali Republika Slovenija, Evropski sklad za regionalni razvoj ter Občini Bled in Bohinj. V okviru projekta sta bili urejeni tudi dve kolesarski počivališči pri plavžu sv. Heme in pri slapu Grmečica, financirani sta bili iz projekta Interreg Italija–Slovenija ADRIONCYCLETOUT in Občine Bohinj, v prihodnje pa je predvidena še pametna kolesarska postaja ob Blejskem jezeru. Čeprav je lokalna cesta med Bohinjsko Belo in Obrnami zaradi sanacije zemeljskega plazua še začasno zaprta, je za kolesarje urejen obvoz. Po zaključku del, predvidoma konec avgusta, bo nova kolesarska povezava v celoti omogočala varno in neprekinjeno kolesarjenje med Bledom in Bohinjsko Bistrico. Do ponovne vzpostavitve prometa naj kolesarji uporabljajo označen obvoz ter vozijo skladno s postavljeno prometno signalizacijo in cestnoprometnimi predpisi.

Nova kolesarska povezava predstavlja pomembno pridobitev za prebivalce, obiskovalce in razvoj trajnostne mobilnosti na Gorenjskem ter odpira novo poglavje varnega kolesarskega povezovanja med Blejskim in

Bohinjskim jezerom. Župan Občine Bohinj je izjavil, da »odprtje nove kolesarske povezave med Bledom in Bohinjsko Bistrico pomeni pomemben korak k varnejši, kakovostnejši in bolj trajnostni prihodnosti naših krajev. Približno 20 kilometrov dolga povezava ne povezuje le dveh občin, temveč tudi ljudi in skupne razvojne cilje. Namenjena je domačinom, obiskovalcem ter rekreativnim in vsakodnevnim kolesarjem, njena največja vrednost pa je večja prometna varnost in boljša kakovost življenja. Zahvaljujem se vsem, ki so sodelovali pri uresničitvi tega pomembnega projekta. Prepričan sem, da bo nova kolesarska povezava še

dolga leta v ponos obema občinama in v veselje vsem, ki jo bodo uporabljali.« Klemen Langus je poudaril, da nova kolesarska povezava med Bledom in Bohinjem ni le infrastrukturni projekt, temveč pomemben korak k bolj trajnostni mobilnosti v Julijskih Alpah. Izpostavil je, da pot povezuje ljudi, kraje in turistične destinacije ter domačinom in obiskovalcem omogoča varnejše in prijetnejše kolesarjenje. Ob tem je poudaril, da so takšne naložbe rezultat dobrega sodelovanja med občinami in drugimi partnerji ter prispevajo h kakovostnejšemu življenju in odgovornejšemu razvoju turizma.

150 LET PETRIČEVEGA STANU V LAZU

MARJANA CESAR (IZ OBČINSKEGA ČASOPISA BOHINJSKE NOVICE – AVGUST 2026)

V začetku julija smo na Planini v Lazu praznovali častljivo 150-letnico Petričevega stanu, enega redkih bohinjskih planšarskih stanov, ki se je ohranil v svoji prvotni podobi in še danes priča o bogati planšarski dediščini Bohinja. Ob jubileju smo pripravili slovesnost, na kateri sem kot lastnica stanu z obiskovalci delila nekaj spominov na otroštvo, preživeto na Planini v Lazu. Skozi pripovedi o planšarjih, večernih molžah, otroških dogodivščinah in življenju na planini smo skupaj obudili čas, ko je bila Planina Laz polna življenja in dela.

Program je povezovala Lucija Gartner, ki je k besedi povabila tudi Klemena Langusa iz Turizma Bohinj ter Sašo Roškar z Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije. Spregovorila sta o pomenu ohranjanja planšarske dediščine in kulturne krajine. Tatjana Marušič je predstavila spomine na skoraj štiri desetletja bivanja v Petričevem stanu skupaj z Danetom Zajcem, poseben pečat dogodku pa so dali otroci z branjem njegove poezije, saj je prav v tem stanu nastajalo več njegovih del.

Ob tej priložnosti je Irena Cerar odprla tudi malo knjižnico na prostem – imobežnico«, namenjeno pohodnikom in ljubiteljem gora, v kateri so na voljo knjige Daneta Zajca ter publikacije o Bohinju in slovenskem gorništvu.

Po uradnem delu smo se zadržali ob lazovskih dobrotah in prijetnem druženju. Jubilej ni bil le praznovanje starega stanu, temveč poklon vsem generacijam, ki so ga gradile, vzdrževale in mu skozi desetletja dajale življenje.

Foto: Marjana Cesar

Iskrena hvala vsem, ki ste pomagali pri pripravi dogodka in skrbite, da Petričev stan ostaja del žive bohinjske dediščine – Občini Bohinj, Turizmu Bohinj, Tatjani Marušič in Danetu Zajcu, Bojanu Travnu, Luciji Gartner ter vsem drugim, ki s svojim delom ohranjate Planino Laz. Posebna hvala pa moji mami Minki in našim prednikom, ki so nam zapustili dediščino, na katero smo lahko ponosni. Petričev stan je star 150 let, njegova zgodba pa ostaja živa, dokler jo ljudje pripovedujemo naprej.

PLANINSKI TABOR OTROK VRTCA H. C. ANDERSENA NA PLANINI PRI JEZERU

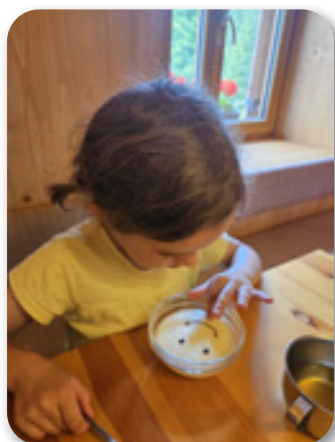
15.–19. 6. 2026

HELENA NOVAK

Bil je ponedeljek, ki ni obetal sončnega vremena. Bilo je oblačno, ko smo začeli s hojo s Planine Blato do Planine pri Jezeru. Vodnika Stane in Janez sta nas varno vodila in pripeljala do cilja. Na srečo je začelo deževati, ko smo bili že v koči. Namestili smo se v sobe, si postlali postelje in uživali v dobrem kosilu.

Popoldan so se mladi planinci preizkusili v plezanju. Stane in Janez sta pripravila varen prostor na večji skali, otroci pa so vsi z navdušenjem plezali nanjo in se ponosno nastavili fotoaparatu.

V torek nas je pozdravilo sonce. Sprehodili smo se do Dednega polja. Otroška domišljija ne pozna meja in otroci so v skalah odkrivali »dinozavrove kosti«. Tekali in igrali so se na čudoviti planini in uživali med gorskim cvetjem.

Popoldan so nas obiskali gorski reševalci, ki so nam predstavili svoje pogumno in požrtvovalno delo. Sprehodili smo se okoli jezera in ob lovski koči zapeli ob tabornem ognju.

In prišel je četrtek, dan, ko so postali pravi mladi planinci. Dobili so svoja planinska imena, še prej pa so morali odgovarjati na težka vprašanja vodnika Staneta, vodnik Janez pa jih je z vrvjo še malo po riti.

V sredo je bil dan za daljši izlet do Planine v Lazu. Prekrasna planina je navdušila otroke. Med potjo smo opazovali in poimenovali alpsko cvetje, videli gamsove sledi, zanimive kamnine s kristali. Na planini smo si ogledali sirarno in spoznali majerico Lucijo. Poskusili smo sveži sir. Nabirali smo zelišča za čaj in se izogibali kravjekom. Stane nam je pokazal drevesno gobo, ki je imela neprijeten vonj. S pomočjo vodnikov smo poimenovali okoliške gore in ugotovili, da je najvišji vrh Fužinskih planin Debeli vrh.

V petek smo se poslovili od Planine pri Jezeru. Oskrbniški ekipi smo zapeli planinsko himno in se podali proti še eni planini, planini Vogar. Tam smo se ob malici pogovarjali, kaj nam je bilo na taboru všeč. Otroci so rekli, da jim je bila všeč dobra hrana, da je bilo

zanimivo plezati po skali, da je bilo jezero s povodnim možem zelo lepo. Lepo je bilo hoditi po planinah z veliko rožami, fino je bilo, ker je bilo ogromno mravljišč. Uživali so ob predstavitvi gorskih reševalcev ter se zabavali pri plesu v pižamah.

V Stari Fužini je že čakal avtobus in nas odpeljal do vrtca, kjer je bilo o vsem, kar smo doživeli na Planini pri Jezeru, potrebno povedati tudi staršem.

VRTEC – IZLET NA ORLE, 25. 2. 2026

HELENA NOVAK

Z mestnim avtobusom smo se pripeljali do končne postaje avtobusa št. 3 na Rudniku. Vodnik Stane nam je razložil, kam gremo in nas vodil po zanimivi poti. Sonček nas je prijetno božal, ko smo veselo in pogumno korakali na Orle. Od Staneta smo izvedeli veliko zanimivih stvari o rastlinah. Razložil in pokazal nam je, kakšna je čebulica, ki jo ima zvonček, in kakšen je gomolj, ki ga ima žafran.

IZLET V TAMAR, 4. 6. 2026

HELENA NOVAK

Tokrat so šli z nami kar trije vodniki: Rašo, Janez in Stane. V prijetnem tempu in veselem vzdušju smo hodili po senčni gozdni poti in z lahkoto prišli do Doma v Tamarju. Otroci so hitro pojedli makarone in svojo malico, nato pa so se polni energije igrali skrivalnice, se lovili in skakali. Ob vrnitvi v Planico smo si ogledali še skakalnice. Bil je čudovit dan, poln smeha in dobre volje, kot vedno, kadar gremo v hribe.

KJER KORAKI MLADIH ODMEVAJO V OBJEMU GORA

MAJDA PRIMEC, MENTORICA PLANINSKEGA KROŽKA OŠ OSKARJA KOVAČIČA

V času, ko digitalni svet vse bolj vdira v vsakdan naših najmlajših, na Osnovni šoli Oskarja Kovačiča v Ljubljani uspešno pišemo drugačno zgodbo. Zgodbo o svežem gorskem zraku, blatnih planinskih čevljih, malicah in toplih čajih iz nahrbtnika in iskrenem otroškem smehu, ki odmeva po planinskih poteh.

Naš planinski krožek že vrsto let deluje kot trden most med učilnico in neokrnjeno naravo. V naše vrste se vsako leto vpisujejo nadobudni učenci od drugega do devetega razreda, ki želijo raziskovati skrite koticke Slovenije, preživljati čas na svežem zraku in tkati nepozabna prijateljstva.

Mentorice Petra, Majda, Marjeta in Lea se v sodelovanju s planinskim vodnikom Rašem iz Planinskega društva LPP trudimo, da bi mladim pohodnikom približali lepote narave, jim predajali znanje o varnem in prijetnem gibanju v gorah. Veselimo se iskrene želje mladih po gibanju, druženju, spoznavanju gorskega sveta in spoštovanju narave. Navdušenje naših mladih planincev nad gorskim svetom in prvinsko naravo ne ugaša – nasprotno, raste! Število vpisanih otrok se vsako leto večja, kar nam vliva novo energijo, in potrjuje, da so naši pohodi zanimivi, poučni in prava sprostitve po šolskih obveznostih.

Naše vodilo je preprosto: v vsakem letnem času ob sobotah organiziramo en nepozaben, celodnevni planinski izlet. Sledimo dejstvu, da je narava najlepša učilnica in da si želimo vzgojiti generacije, ki jim bo stik z naravo polnil življenja in jih osrečeval. Tako otroci skozi lastne korake izkusijo čarobno preobrazbo narave – od jeseni do poletja.

Da bi bralcem revije Gorski popotnik približali utrip našega delovanja, predstavljamo prelet naših štirih izletov iz pretekle sezone, kjer so učenci pustili svoje sledi.

Leto smo pričeli z jesenskim raziskovanjem Bohinja in obiskom bisera v osrčju Julijcev – **slapa Savica**. Narava je bila že odeta v tople, zlatorumene in škrlatne jesenske tone. Meglena jutranja pajčevina se je razblinila, ko smo zagrizli v strmo, z listjem postlano pot proti našemu cilju. Obisk veličastnega, bučnega in skrivnostnega slapa Savica je bil naravnost čaroben. Pršeče kapljice kristalno čiste vode so nam hladile obraze, glasno bučanje narave pa je predramilo globoko spoštovanje do čudežev narave. Obkroženi z

jesenskimi barvami in v dobri družbi smo si nabrali novih moči za dolgo šolsko leto, ki je bilo pred nami.

V februarju smo se povzpeli na s snežnimi zaplatami pokrito **Resevno** (650 m) v Posavskem hribovju. Ko smo dosegli vrh, se nam je z visokega razglednega stolpa odprl čudovit, neskončen pogled na okoliške pokrajine. Najlepši del poti pa je bil seveda zaslužen počitek, pitje čaja in postanek ob koči. Na poti domov smo se posladkali še s Trojanskimi krofi.

Otliško okno

Resevna

Čaven

Planina Zajamniki

Marec je prinesel prebujanje pomladi in nas odpeljal proti Primorski, na mogočni in strmi **Čaven** (1185 m). Ta izlet je bil za naše mlade pohodnike pravi preizkus gorniške trme in vzdržljivosti. Narava nas je pričakala s soncem obsijanimi kraškimi skalami. Učenci so se izkazali kot izjemno spretni, pogumni in vztrajni. Ko smo končno stali na robu planote, nas je prevzel dih jemajoč, prostran pogled na celotno Vipavsko dolino.

Na poti nazaj smo se sprehodili do **Otliškega okna** (800 m). Občudovali smo v pomladne barve obarvano pokrajino z mnogimi pisanimi spomladanskimi cvetlicami. Pogled skozi okno je bil pika na i vsem lepotam, ki smo jim bili deležni tega dne.

Prehod v poletje smo doživeli v objemu idilične Pokljuke. Majski izlet na **Uskovnico in pravljичne Zajamnike** (1345 m) je bil pravi balzam za vse čute. Hodili smo skozi dišeče, široke smrekove gozdove in čez prostrane planine, ki so bile prekrivane z zelenimi travnimi preprogami in živo barvnim gorskim cvetjem. Tradicionalne, lesene pastirske bajte na Zajamnikih, postavljene v ravno vrsto z mogočno kuliso ostrih Julijskih Alp v ozadju, so nas popolnoma očarale. Tukaj smo spoznavali pomen ohranjanja kulturne dediščine in občudovali neizmerno lepoto gorskega sveta v njegovih najlepših pomladnih oblekih.

Planinski krožek na OŠ Oskarja Kovačiča že dolgo ni več le navadna šolska interesna dejavnost. Je življenjski slog, ki povezuje, izobražuje in navdušuje. Mlade uči potrpežljivosti, discipline, solidarnosti in tovarištva. V gorah namreč nihče ne ostane sam; hitrejši pomagajo počasnejšim, starejši učenci mlajšim, težak korak pa vedno pospremi spodbudna beseda vrstnika.

Ko opazujemo to mlado, nasmejjano generacijo, kako ponosno stoji na vrhu in zre v daljavo, vemo, da je naš trud poplačan. Vzgajamo samostojne, odgovorne in naravi predane ljudi, ki bodo lepote Slovenije cenili vse življenje. Z vizijo polno novih drznih načrtov in varnih poti že strmimo proti novemu šolskemu letu in novim gorskim izzivom nasproti. Komaj čakamo na nove dogodivščine!

NAJPREJ KUCELJ IN POTEM SLADOLED

ANDREJA KORDIŠ

V soboto, 11. aprila 2026, smo se ob sedmih zjutraj zbrali pred Srednjo frizersko šolo Ljubljana. Tokrat je bila naša skupina manjša: štiri dijakinje, nekdanji dijak in mentorici planinske skupine. Sedem pohodnikov, dva avtomobila in aprilski dan, ki je obetal lepo vreme.

Odpeljali smo se proti Predmeji, kjer smo parkirali ob cesti in stopili na Srednječavensko pot. Gozd nas je sprva skril med drevesa, nato pa se je pokrajina začela odpirati. Pot nas je pripeljala na strma razgledna pobočja, s katerih smo lahko opazovali Nanos in Vipavsko dolino. Na takšnih poteh se pogled nenehno seli. Nekaj časa je uprt v korenine in kamenje pred nogami, nato pobegne čez rob poti v dolino in naprej proti oddaljenim pobočjem. Človek bi se najraje ves čas razgledoval, pot pa ga vztrajno opominja, da mora vendarle gledati tudi pod noge.

Prečili smo melišče in prišli do delno izpostavljene police, kjer nam je bila v pomoč jeklenica. Prav ta del poti je bil za dijakinje najbolj zanimiv. Ko smo zahtevnejši odsek premagali, smo lahko znova zadihali nekoliko bolj sproščeno. Križ na vrhu Kucelja je bil videti zelo blizu, a razgledna pobočja znajo biti tudi varljiva in pot se je še nekaj časa vila čez pobočje.

Ko smo končno dosegli 1237 metrov visoki Kucelj, se nam ni nikamor mudilo. Vreme je bilo lepo, časa smo imeli dovolj, razgled pa je zahteval daljši postanek. Iz nahrbtnikov smo vzeli malico in napitke ter si privoščili počitek, ki je po prehojeni poti še posebej teknil.

Kucelj

Nato je prišel na vrsto naš obvezni ritual – fotografiranje s šolsko planinsko zastavo. Zastava je postala zvesta udeleženka naših pohodov. Tudi tokrat so nas drugi pohodniki nagovorili in pohvalili, ker imamo na šoli planinsko skupino ter mlade spodbujamo k obiskovanju gora. Takšne besede so vedno prijetne. Spomnijo nas, da naši pohodi niso samo prijetno preživete sobote, ampak tudi nekaj, kar je vredno ohranjati.

Počivamo in se razgledujemo

Po daljšem počitku smo nadaljevali do kočice na Čavnu. Tam smo si privoščili kavo in proteinske ploščice. Ko smo se krožno vrnili v dolino, je ostalo še dovolj časa za obisk Vipave. Kristjan je priporočil sladoled, in ker dobra planinska skupina resna priporočila svojega člana skrbno preveri, smo se odpravili na pokušino.

Pri koči

Sladoled je bil res odličen. Izbira okusov sicer še ni bila tako bogata kakor v vročih poletnih mesecih, vendar smo z veseljem izbrali vsak svoj najboljši okus. Ponosni sva, da se člani pohodov udeležujejo z veseljem in da nam iz meseca v mesec uspe uresničiti zastavljeni planinski načrt.

V Vipavi na sladoledu

Selfi v Vipavi

PO MEDVEDOVIH STOPINJAH

ANDREJA KORDIŠ

Sedem pohodnikov planinske skupine Srednje frizerske šole Ljubljana se je na vzdržljivostni pohod odpravilo že dan prej. V petek, 17. aprila 2026, smo se ob petih popoldne zbrali pred šolo in se s šolskim avtomobilom odpeljali proti Kočevju. Ob Kočevskem jezeru smo prevzeli štartne številke, čipe in sponzorska darila, nato pa odšli do hiše na Trati, kjer smo prenočili.

Na štartu

Naslednje jutro smo se že ob pol sedmih peš odpravili proti Kočevskemu jezeru, kjer se je začela naša vzdržljivostna preizkušnja. Pred nami je bilo 36 kilometrov Roške pešpoti skozi mogočne gozdove Kočevskega roga. Vodila nas je medvedja šapa. Na srečo le tista na markacijah.

Na poti

Pot nas je najprej popeljala mimo paleolitskega najdišča Željnskih jam, nato pa smo na robu vasi vstopili v gozd. Hodili smo mimo treh gozdnih rezervatov in opuščeni kočevskih vasi, obkroženi z naravo v petdesetih odtenkih zelene.

Na Lovskem vrhu smo si privoščili počitek in toplo malico. Pogled na Kočevje je bil v jasnem vremenu čudovit, noge pa so že dobro vedele, koliko poti je za nami. Nato smo se začeli spuščati proti cilju. Kljub najlonkam, pudru, obližem in drugim preizkušenim ukrepom so se pojavili otiščanci in žulji.

Počitek

Približno deset kilometrov pred ciljem sta Kristjan in Agripina za kratek čas sezula gozdarje ter del asfaltnega odseka prehodila v nogavicah. Njuno kratkotrajno olajšanje ni ostalo neopaženo. Ujel ju je uradni fotograf, zato je ta zabavni utrinek pozneje pristal tudi na spletni strani pohoda.

Ožuljeni, a srečni

Za Saro in Agripino je bila to prva uspešno prehojena Pot po medvedovih stopinjah. Za druge ne prva in, kakor kaže, tudi ne zadnja. Naša nekdanja dijakinja Nastja Horvat pa se je lotila še zahtevnejšega izziva in prehodila kar 64 kilometrov. Njen dosežek je v naši skupini vzbudil iskreno občudovanje in ponos.

Ko za seboj pustiš šestintrideset kilometrov, ugotoviš, da vzdržljivost ni samo v nogah. Nekaj je je v glavi, največ pa v dobrih ljudeh, ki hodijo ob tebi.

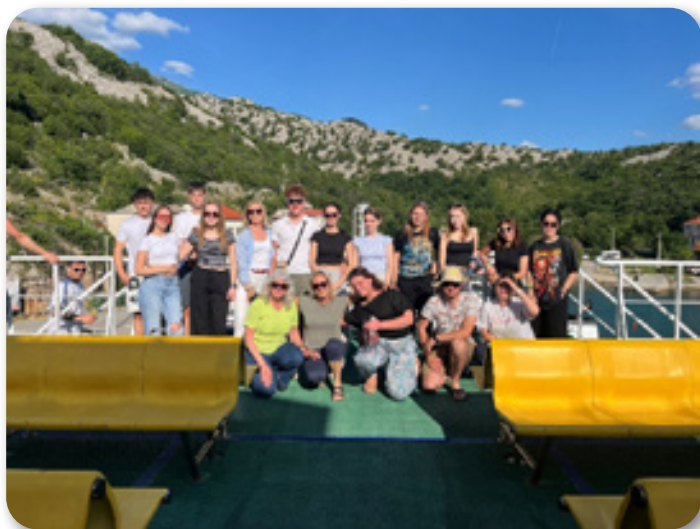
Zadovoljni na cilju

PO MARSOVI POTI IN SONČNI ZAHOD NA SVETEM VIDU

ANDREJA KORDIŠ

V petek, 22. maja 2026, smo se opoldne zbrali pred šolo in se odpravili proti otoku in mestu Pagu. Za nekatere dijake je bila že vožnja s trajektom prva tovrstna izkušnja. Morje, veter in otok, ki se je počasi približeval, so napovedovali konec tedna, precej drugačen od običajnega šolskega vsakdana.

Po prihodu smo se namestili v apartmajih, si ogledali mesto Pag in ob večerji preučili vremensko napoved. Ker za nedeljo ni bila najbolj obetavna, smo sobotno in nedeljsko turo združili. Odločitev je bila pogumna: dopoldne bomo hodili po Marsu, zvečer pa osvojili najvišji vrh otoka.

Na trajektu

V soboto smo se po zajtrku odpeljali do plaže Ručica in stopili na krožno pot Life on Mars. Ime ji pristaja. Kamnita pokrajina je skoraj brez rastlinja, svetla pobočja se spuščajo proti modremu morju, poti pa vodijo skozi svet, ki je hkrati pust in osupljivo lep. Če na Marsu res obstaja morje, je najbrž videti nekako tako.

Na začetku poti Life on Mars

Po približno uri hoje smo prispeli do najzahtevnejšega dela poti – stometarske ferate, speljane po previsni skalni steni tik nad morjem. Štirje fantje in mentorica

Sabina so si nadelali čelade, rokavice ter samovarovalne komplete in se podali na skalno preizkušnjo. Vseh pet jo je uspešno premagalo. Tudi dekleta so se na začetnem delu preizkusila v gibanju po varovani steni in ugotovila, da skala od blizu zahteva precej več moči, zbranosti in poguma, kakor je videti od spodaj. Najpomembnejša je bila varnost, toda po uspešno končanem izzivu je bilo na obrazih plezalcev mogoče prepoznati tudi zadovoljstvo.

Feratanje

Pot smo nadaljevali med kamnitimi pobočji in ob razgledih na morje, bližnje otoke ter oddaljene vrhove. Ko smo se vrnili do plaže Ručica, je sledil zaslužen postanek. Planinski čevlji so za nekaj časa odšli na počitek, pohodniki pa v morje.

Po vrnitvi v apartmaje smo pripravili piknik in pekli na žaru. Toda dan še ni bil končan. Čakal nas je večerni vzpon na 349 metrov visoki Sveti Vid, najvišji vrh Paga.

Na pot smo stopili v mehkejši večerni svetlobi. Srečevali smo le malo pohodnikov, večino časa pa so nam družbo delali kamen, dišeči žajbelj in vedno širši razgledi. Na vrhu stojijo kamnito znamenje, skrinjica in žig, pred nami pa se je odprl pogled na skoraj ves

Pag, okoliške dalmatinske otoke in mogočni Velebit. Sonce se je počasi spuščalo proti obzorju in pokrajina je spreminjala barve. Bili smo navdušeni.

Ena skupinska na poti pri križu

Sončni zahod za Svetem Vidu

Po isti poti smo sestopili v dolino in se po približno treh urah prijetno utrujeni vrnili v apartmaje. Tam pa nas ni čakal počitek, temveč peka palačink. Z dijakinjo Saro sva jih spekli zavidljivo količino, vendar so z nuto in marmelado izginjale tako hitro, da bi jih težko prešteli.

V treh dneh smo hodili po Marsu, se povzpeli na najvišji vrh otoka, plezali nad morjem, plavali, praznovali Kristjanov rojstni dan in pojedli goro palačink. Predvsem pa smo skupaj dosegli vse zastavljene cilje in uživali v gorsko-morskem vikendu.

OD NOČNEGA TAMARJA ČEZ MEGLENI VITRANC V SONČNO VRBO

ANDREJA KORDIŠ

V gore se nikoli ne odpravimo samo po prehojene kilometre. Včasih gremo po razgled, drugič po tišino, tretjič po zgodbo, ki jo bomo še dolgo pripovedovali. Na zimskem planinskem taboru v Planici smo dobili vse troje.

V petek, 6. februarja 2026, se je trinajst pohodnikov planinske skupine Srednje frizerske šole Ljubljana, ki deluje pod okriljem Planinskega društva LPP, odpravilo proti Planici. Pred nami so bili trije dnevi, nahrbtniki pa so poleg toplih oblačil skrivali tudi pričakovanja: nekaj hoje, nekaj snega, veliko druženja in morda kakšno manjšo pustolovščino.

Prvi večer smo po večerji prižgali čelne svetilke in se odpravili v Tamar. Nočni pohod ima svoje zakonitosti. Svet se skrči na svetlobni krog pred nogami, znane gore postanejo temne silhuete, glasovi pohodnikov pa v tišini zvenijo drugače kakor podnevi. Pot, ki jo ob dnevni svetlobi poznaš, ponoči pokaže nov obraz.

V koči nas je čakal topel čaj. Po vrnitvi pa še družabni večer in delavnica o pripravi na turo. Govorili smo o vremenu, opremljenosti, poti in vseh tistih odločitvah, ki jih je pametneje sprejeti v topli sobi kakor nekje na zasneženem pobočju. Naslednji dan se je pokazalo, da gora dobro posluša, kadar govorimo o spoštovanju vremenske napovedi.

Prvotni načrt na Višarje smo morali zaradi slabega vremena spremeniti. Po telefonu smo se posvetovali tudi z vodnikom Janezom Medvedom. V gorah to ni poraz, temveč ena pomembnejših planinskih veščin. Iz Kranjske Gore smo se zato odpravili proti Podkorenu, nato pa zavili navzgor ob smučišču proti Mojčinemu domu na Vitrancu, kar nam je svetoval izkušen vodnik. Beseda navzgor je sprva zvenela povsem nedolžno. Toda Vitranc ne potrebuje veliko časa, da pokaže zobe. Prav na tej strmini so naši smučarji v zlatih časih dosegali vrhunske uspehe. Pot je postajala vse bolj strma, koraki krajši, pogovori redkejši. Vsak je začel sklepati svoj mali dogovor z bregom: samo še do naslednjega ovinka, samo še do tistega drevesa, samo še nekaj korakov. Strmina pa ima nenavadno lastnost. Ko jo vprašaš, ali bo kmalu popustila, navadno odgovori z novim vzponom.

Nato je začelo snežiti. Megla se je spustila nad pobočje in nas ovila v svojo kopreno. Okolica je izginjala, ostajali smo mi, pot in vztrajanje. Prav v takšnih trenutkih se skupina zares pokaže. Nekdo spodbudi

tistega pred seboj, drugi počaka, tretji razbije utrujenost s šalo. Mentorici sva ponavljali, da bomo zmogli. Morda sva s tem prepričevali tudi sami sebe, vendar je delovalo.

Ko se je iz megle končno prikazal Mojčin dom, ni bil več samo koč. Bil je cilj, zavetje in dokaz, da smo strmino premagali vsi. V notranjosti so nas pričakali topli napitki, utrujene noge pa so dobile zasluženi počitek. Pri zakurjeni peči smo sušili prepotene in mokre majice. Naš Simon je vzel kitaro v roke in zapeli smo nekaj slovenskih pesmi. Pogled skozi okno pa je bil pravljichen, vse zasneženo, ogromno snega in ples igrivih snežink.

Pozneje so mladi povedali, da je bil to eden njihovih najtežjih pohodov. Najtežje poti pa imajo posebno navado: med hojo se sprašujemo, zakaj smo sploh krenili, po vrnitvi pa prav o njih najraje pripovedujemo.

V nedeljo je zima pokazala prijaznejši obraz. Sonce nas je pospremlilo v Vrbo, kjer smo stopili na Pot kulturne dediščine Žirovnica. Po vzponu na Vitranc je bila desetakilometrski pot skoraj praznična. Vodila nas je od cerkvice svetega Marka in Prešernove rojstne hiše do rojstnih hiš Janeza Jalna, Frana Saleškega Finžgarja, Antona Janše in Matije Čopa.

Na najstarejši slovenski tematski poti se narava in kultura ne prepirata, katera je pomembnejša. Hodiš druga ob drugi. Med zbiranjem žigov, skavtskimi preizkušnjami in postanki ob rojstnih hišah smo spoznavali, da velike zgodbe pogosto zrastejo v majhnih vaseh, pod gorami in ob poteh, po katerih ljudje hodijo že stoletja.

ske literarne dediščine. Prva nam je vzela nekaj moči, druga nam jo je vrnila.

Ob koncu tabora so udeleženci svoje vtise zapisali v planinske dnevnike. Nekatere zgodbe bodo morda sčasoma zbledele, toda občutek, ko iz megle zagledaš koč in veš, da je uspelo prav vsem, verjetno ne bo. Kajti z zimskega tabora se nismo vrnili samo z novimi žigi, znanjem in utrujenimi nogami. Vrnili smo se z zanimivo zgodbo. In zaradi takšnih zgodb vedno znova obujemo planinske čevlje.

Mojčin dom

Igriv sestop

V treh dneh smo tako prehodili dve zelo različni poti. Ena nas je skozi sneg in meglo učila vztrajnosti, druga nas je skozi sončne vasi vodila med zgodbami sloven-

Tamar

Gazimo proti Mojčinemu domu

V Planici

Od Vrbe do Vrbe

Pred Mojčinim domom na Vitrancu

MED UŠESI ISTRE IN MESEČEVIM ZALIVOM ANDREJA KORDIŠ

Pravijo, da ima Istra ušesa. Velika, kamnita in nekoliko skrivnostna. Če dobro ujamejo glasove iz okolice, kakor pripoveduje legenda, so tistega marčevskega dne gotovo slišala živahen prihod naše planinske skupine.

V zgodnjem sobotnem jutru, 20. 3. 2026, smo se pred Srednjo frizersko šolo Ljubljana zbrali dijaki, učitelji, starši in drugi ljubitelji hoje. Devetnajst udeležencev različnih starosti in z različnimi izkušnjami, vendar z istim ciljem: preživeti dan v naravi in odkriti košček Slovenije, ki je marsikomu še neznan.

Tokrat je bila naša skupina še posebej pisana. Najmlajša udeleženka, Nežina sestra, še ni mogla

sama stopiti na pot, zato jo je vso pot premagovala v varnem naročju. Družbo nam je delal tudi njihov psiček. Naš 75-letni Slavko, upokojeni učitelj frizerstva in nepogrešljivi planinski sopotnik, pa je imel za seboj že toliko planinskih korakov, da bi jih težko prešteli.

Ušesa Istre

S štirimi avtomobili smo se odpeljali proti Primorski. Ljubljana se je počasi umikala, pokrajina za okni pa je postajala svetlejša, mehkejša in bolj pomladna. Naše izhodišče je bila cerkva svetega Kvirika nad Sočergo. Tam smo si oprtali nahrbtnike in stopili na pot, ki nas je vodila po razgledni grebenski ravnini, čez travnike in skalnat svet. Hoja ni bila zahtevna, vendar je bilo ob poti dovolj zanimivosti, da pogled ni ostal dolgo uprt samo v tla. Ogledali smo si bunker, nato pa nadaljevali proti Orlovemu gnezdju in spodmolom Velega Badina.

Kamniti most

Ogled bunkerja

Visoki previsi so se dvigali nad potjo kakor mogočna kamnita zavetja. Zaradi značilne oblike so dobili ime Ušesa Istre. Po legendi naj bi lovili zvoke iz okolice. Morda so nekoč prisluškovali pastirjem in popotnikom, danes pa poslušajo korake pohodnikov, šumenje vetra in zanimive pogovore. Zdi se, kakor da je narava v skalo izdolbla velikanske uhlje in jih obrnila proti pokrajini.

Nad stenami nas je pričakalo še eno presenečenje – naravni kamniti most s šestmetrskim lokom. Stene Velega Badina niso samo slikovita kulisa. V njih gnezdiijo ogrožene ptice, zato smo upoštevali opozorila na informacijskih tablah ter se vedli kakor spoštljivi obiskovalci njihovega doma. V naravi vendarle nismo nikoli sami, četudi se nam včasih tako zdi.

Med postanki smo naredili nekaj skupinskih fotografij, iz nahrbtnikov potegnili malico in opazovali pokrajino. Marec pa je ob poti ponudil tudi prve divje šparglje. Nenadoma so postali zanimivi tudi grmički, mimo katerih bi sicer hodili brez posebne pozornosti. Nekateri imajo za šparglje očitno bolj izurjeno oko kakor drugi, zato tudi nabrani šopki niso bili enako bogati.

Malica

Ko smo se vrnili do izhodišča, našega dne še ni bilo konec. Časa je ostalo dovolj za pot v Strunjan. Od obmorskega mesteca smo se peš povzpeli do Belega križa, ki se dviga nad Mesečevim zalivom. V enem dnevu smo spoznali dva različna obraza Primorske. Dopoldne nas je med kamnitimi spodmoli poslušala kraška Istra, popoldne pa nas je nad klifi pričakalo morje.

Beli križ

Naša planinska skupina že dolgo ni več samo skupina dijakov in mentorov. Postaja medgeneracijska družba, v kateri se na isti poti srečujejo dijaki, učitelji, starši in drugi pohodniki. Med hojo razlike v letih počasi izgubljajo pomen. Nekdo opazi pravo pot, drugi zanimivo rastlino, tretji ponudi spodbudno besedo ali pove zgodbo. Vsak prispeva nekaj svojega.

ČEZ ŠENTVIŠKE GRIČE DO GOLEGA BRDA, SOBOTA, 18. APRIL 2026

ALENKA BOŠTJANČIČ, OŠ MIŠKA KRANJCA

Tokratni izlet planinskega krožka je bil nekoliko drugačen. Brez avtobusa do oddaljenega izhodišča in brez visokih vrhov – raziskovali smo poti na obrobju Ljubljane, ki ponujajo prav prijeten pobeg v naravo.

Z učenci osnovne šole smo se v soboto zjutraj zbrali v Pržanu pri končni postaji avtobusa LPP 7. Od tam smo krenili v smeri Toškega Čela. Čakala nas je lahka pot in približno štiri ure hoje, zato se nam ni nikamor mudilo.

Nekje na polovici poti proti Toškemu Čelu smo zapustili prvotno smer in zavili proti Golemu Brdu. Za malico tokrat nismo potrebovali klopi in miz – podrta drevesa ob poti so se izkazala za prav uporabno planinsko jedilnico. Po postanku smo nadaljevali do gostišča Bormes na Golem Brdu.

Pot nazaj smo zastavili po drugi strani. Z Golega Brda smo se usmerili čez Šentviški hrib in tako naredili lepo krožno turo. Hodili smo po gozdnih poteh, dokler nismo prišli nad nekdanje smučišče v Gunccljah.

Tu je bilo hoje za nekaj časa konec. Sledila je ura, namenjena samo igri. Po štirih urah hoje bi morda pričakovali utrujene noge in željo po čimprejšnjem odhodu domov, vendar je bilo ravno nasprotno. Ko je prišel čas za odhod, ni bilo prav veliko navdušenja – učenci bi igro z veseljem še podaljšali.

A vsak izlet se enkrat konča. Spustili smo se nazaj proti Pržanu in naš krog sklenili tam, kjer smo ga zjutraj začeli, pri končni postaji LPP 7.

Za prijeten planinski dan očitno niso vedno potrebni visoki vrhovi in dolga vožnja. Včasih je dovolj nekaj ur hoje po domačih gozdnih poteh, malica na podrtem drevesu in dovolj časa za igro.

POMLADNI KORAKI NA ROŽNIK, PETEK, 20. 3. 2026

ALENKA BOŠTJANČIČ, OŠ MIŠKA KRANJCA

Člani planinskega krožka smo se odpravili na prijeten pomladni izlet na Rožnik. Učenci različnih starosti so se zbrali pred šolo, od koder smo skupaj zakorakali novim planinskim doživetjem naproti.

Pot nas je najprej vodila po Poti spominov in tovarštva (PST) ter mimo ljubljanskega živalskega vrta. Ob prijetnem pomladnem vremenu smo nadaljevali skozi gozd in se povzpeli na vrh Rožnika. Tam je bil čas za zaslužen malico, počitek in druženje. Ker je po malici ostalo še dovolj energije, so učenci z veseljem izkoristili tudi igrala.

Z Rožnika smo se nato spustili po gozdnih poteh proti Mostecu. Pot smo nadaljevali do Koseškega bajerja, kjer smo za nekaj časa zamenjali gozdno okolje za pogled na vodo, nato pa se usmerili nazaj proti šoli.

Posebno prijetno je bilo sproščeno druženje učencev različnih generacij, ki so med hojo, počitki in igro spleтали nova poznanstva ter skupaj uživali v dnevu zunaj šolskih klopi.

Izlet na Rožnik nas je znova spomnil, da za lepo planinsko doživetje ni treba vedno daleč. Tudi v neposredni bližini mesta lahko najdemo gozdne poti, prijetne vzpone in veliko priložnosti za gibanje ter druženje v naravi.

TRIJE PLANINSKI DNEVI V KOČI NA PLANINI PRI JEZERU, 8.–10. JUNIJ 2026

ALENKA BOŠTJANČIČ, OŠ MIŠKA KRANJCA

Letošnji planinski tabor nas je popeljal v osrčje bohinjskih planin. Tabora se je udeležilo 26 učencev od 1. do 9. razreda, z njimi pa smo bili učitelja Alenka in Stašo ter planinski vodnik Stane. Pred nami so bili trije dnevi hoje, planinskih poti, igre in bivanja v Koči na Planini pri Jezeru.

Prvi dan – pot do Koče na Planini pri Jezeru in Pršivca

V ponedeljek zjutraj smo se zbrali pred šolo, naložili prtljago na avtobus in se odpeljali proti Bohinju. V Stari Fužini nas je pričakal planinski vodnik Stane s kombijem. Prtljago smo predali za prevoz s terenskim vozilom do koč, sami pa smo se razdelili v tri skupine. Najmlajši učenci so se z učiteljico Alenko s kombijem odpeljali do križišča za Vogar in Planino Blato. Stane se je nato vrnil še po drugo skupino. Prvi dve skupini sta od tam skupaj nadaljevali peš do Planine Blato, kjer smo počakali ostale. Tretja skupina se je z učiteljem Stašem iz Stare Fužine odpravila peš čez Vogar in naprej proti Koči na Planini pri Jezeru.

Na koncu smo se vsi zbrali pri koči. Po poti nam je še kako teknilo odlično kosilo, nato pa smo se namestili v sobe. Spali smo v treh sobah s skupnimi ležišči, kar je bilo za marsikoga prav posebno planinsko doživetje.

A prvi dan še zdaleč ni bil končan. Odpravili smo se še na izlet proti Pršivcu, od koder se nam je odprl čudovit pogled na Bohinjsko jezero in smučišče Vogel. Po vrnitvi je ostalo dovolj časa za igro v okolici koč. Za nami je bil dolg in razgiban dan, zato smo zvečer z veseljem legli k počitku.

Drugi dan – do Triglavskih jezer

V torek smo vstali zgodaj, saj nas je čakal najdaljši pohod tabora. Po zajtrku smo si oprtali nahrbtnike in se odpravili proti Koči pri Triglavskih jezerih.

Vreme nam je med potjo nekajkrat ponagajalo. Ko so se pojavile dežne kaplje, smo si nadeli pelerine, vendar jih na srečo nikoli nismo potrebovali prav dolgo. Pot smo nadaljevali med bohinjskimi planinami in občudovali gorsko okolico.

Pri Koči pri Triglavskih jezerih smo si privoščili daljši počitek in malico ob čudovitem pogledu na jezero. Nekateri so planinsko malico dopolnili še s palačinkami, ki so po dolgi hoji še posebej tekstile.

Nato je sledila pot nazaj proti naši Koči na Planini pri Jezeru. Po vrnitvi nas je čakalo dobro kosilo, popoldne in zvečer pa smo preživel ob igri v okolici koče. Še posebej živahne so bile skrivalnice z učiteljem Stašem. Po celodnevem pohodu nam energije vendarle ni ostalo prav veliko in utrujeni smo hitro zaspali.

Tretji dan – deževen povratek v dolino

V sredo je napočil zadnji dan našega tabora. Zjutraj smo pospravili in spakirali stvari ter odšli na zajtrk. Ker je zunaj deževalo, smo nekaj časa počakali, da se je vreme vsaj nekoliko umirilo.

Nato smo se odpravili proti Vogarju. Dež pa nas je spremljal skoraj ves čas. Kljub mokrim potem in peletinam nam ni pokvaril razpoloženja. V koči na Vogarju smo se okrepčali in dali še zadnji žig v svoj Planinski dnevnik.

Ko je napočil čas za odhod, nas je Stane začel po skupinah s kombijem voziti v Staro Fužino. Tisti, ki smo čakali na prevoz, pa nismo posedali – pot smo nadaljevali peš in tako zadnjemu dnevu dodali še nekaj dodatnih kilometrov hoje.

V Stari Fužini smo se ponovno zbrali, sedli na avtobus in se odpeljali proti šoli. S tem se je naš tridnevni planinski tabor končal.

V treh dneh smo prehodili veliko kilometrov, obiskali čudovite koticke bohinjskih gora, se dodobra naužili svežega zraka ter ugotovili, da nam tudi nekaj dežja ne more pokvariti planinskega doživetja. Imeli smo se odlično.

Ob koncu pa je med učenci že vzniknila želja za prihodnje leto: trije dnevi so premalo – naslednji planinski tabor naj traja pet dni!

MITI IN LEGENDE Z RODIKA, NEDELJA, 31. MAJ 2026

MARUŠA REYA

Teh izletov in srečanj s pobratimi planinci iz SPD Trst se vedno veselim, saj so lahki, dostopni tudi malo »zrelejším« pohodnikom.

Predsednik društva, neutrudni »deček za vse«, Tomo, seveda tudi razpiše izlet z zbornim mestom pred sedežem LPP ob običajni 7. uri. Bilo nas je kar nekaj, mislim da okoli trideset, štela pa nisem, v glavnem, tisti naš avtobus je bil kar dobro zaseden.

Današnji cilj je vas, naselje Rodik, manj kot dva kilometra od Kozine. Tam smo se srečali z našimi tržaškimi prijatelji, ki jih osebno občudujem zaradi velike pripadnosti matični domovini. Bolj ko so jih tekom zgodovine zatirali, bolj uporniški so bili. Zavedni bolj kot marsikateri od nas, ki nam je dano živeti v matični domovini.

Rodik stoji ob vznožju Brkinov na sečišču dveh svetov. Kraški in brkinski svet loči bel kamen, ki je v spodnjem delu vasi. Pred vaškim domom, kjer je Center za obiskovalce, se ustavimo. Ker nas je vseh skupaj čez petdeset, bi morali notranjost centra obiskati v treh skupinah, to pa bi bila nekoristna izguba časa. Raje pred zgradbo prisluhnemo tamkajšnji vodički, ki nam v kratkem predstavi ta projekt, porojen na fantazijskih zgodbah domačinov, ki neutrudno raziskujejo to pokrajino, ki jo obiskujejo skrivnostna pravljíčna bitja. Deloma jih upodablajo tudi umetniško obdelani kamni, postavljeni v pomladno naravno okolje.

Pravzaprav je vse skupaj zraslo v glavah ljudi z veliko domišljije, temu lahko rečemo lokalno mitsko izročilo. V teh izročilih se odražajo nekdanje doživljanje sveta, razlage izvorov sebe in svoje skupnosti, nastanek sveta, življenjskega okolja, živih bitij, življenja in smrti. V mitski krajini je materializirano ljudsko ustno izročilo, s katerim so si ljudje osmišljali svoj prostor in vlogo v svetu.

Hojo začnemo po eni izmed dveh poti – Lintverjeve in Babine, po drugi se vračamo. Vreme se je umirilo in je pravzaprav lepo, primerno za hojo po gozdu.

Pot je sorazmerno lahka, primerna za vse starosti. Meni so, kot zadnje čase vedno zadnji, dodelili prijazno tržaško planinko, katere ime sem neprijazno pozabila. Še enkrat se ji zahvaljujem za potrpežljivost z menoj. Res nas ni nihče priganjal, ampak tam zadaj se vedno počutim malo slabše! Tako pač je! Pride z leti!

Ob tematskih poteh so v tem mitskem parku predstavljeni drobci mitskega izročila z dvanajstimi kamnitimi označevalci in skulpturami, pri katerih nas pričaka nabiralnik z zapisano mitsko zgodbo. Odkrivanje očem nevidnih pokrajin mitoloških bitij je primerno tako za nas »velike« kot za majhne radovedneže. Prav z lahkoto lahko za kakšno uro pozabiš, da tudi ti živiš v svetu, ki je lahko neverjetno krut in neusmiljen do nekaterih, pa vendar prav nič mitološkem za nekatere in se lahko zaveš, da ti je vseeno še kako lepo.

Prav na vrhu naj bi bilo jezerce, od katerega je ostala le neugledna luža, vse naokrog pa strašljive »zgodbe« coprníc in drugih bitij, izklesane in predstavljene na kamnih, na katerih lahko tudi posedimo in predahujemo.

Nazaj grede nam že malo kruli po želodcih, zato smo prav veseli dobresedno odprtih velikih lesenih vrat na dvorišče turistične kmetije, kamor smo se zatekli. Postregli so nas z odlično zelenjavno juho oziroma enolončnico in za vsakega s pol domače klobase.

Zelo okusno. Kot običajno, sem vzela repete. Tam se razklepetamo, se tudi počasi ločimo s pozdravnimi govori, tudi in predvsem »jubilantu Francu«, ki že dolgo, dolgo na vse načine pomaga njihovemu društvu, našemu pa še dalje obljublja »večno zvestobo«.

Skoraj bi potočili kakšno solzo.... Seveda se Franc spet izkaže in plača vso pijačo, ki je stekla po naših grlih.

Sledi neizbežno slovo z obljubo o nadaljnjem sodelovanju. Potem pa v avtobus, kjer se siti in tudi malo utrujeni, predvsem pa zadovoljni z izletom vračamo proti Ljubljani in k jutrišnjemu vsakdanu.

NA STREHI AVSTRIJE – NAŠA ZGODBA Z GROSSGLOCKNERJA, PD LPP, 25. IN 26. JUNIJ 2026

SABINA KOLENC

Že zgodaj zjutraj se nas je devet pohodnikov z vodnikoma Janezom in Stanetom odpravilo proti Avstriji. Pred nami so bile približno tri ure vožnje, zato je bilo dovolj časa za pogovore, pričakovanja in tudi kakšno vprašanje, kaj nas čaka visoko nad dolino. Po obveznem postanku za kavo smo nadaljevali proti našemu parkirišču Lucknerhaus na približno 1900 metrih nadmorske višine. Ko smo izstopili iz avtomobilov in zagledali gore nad seboj, je postalo jasno: zdaj gre zares.

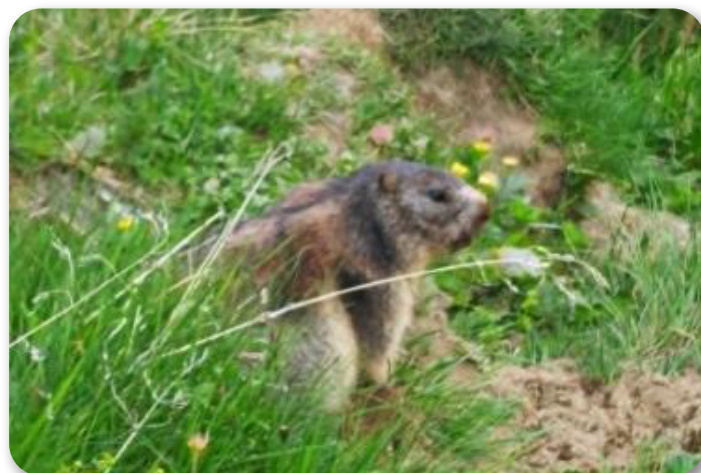
Oprtali smo si nahrbtnike in se odpravili na pot. Sprva smo hodili po prijetni dolini, mimo vode in zelenih pobočij, nato pa je pot postajala vse bolj strma in visokogorska. Najprej nas je pot pripeljala do Lucknerhütte, prve koče na višini 2241 metrov. Pri koči Stüdlhütte na 2801 metrih smo si privoščili krajši postanek.

Na startu

Stüdlhütte

Svizec na poti

Med potjo so nas razveseljevali svizci, ki so se skrivali v svojih luknjah, nato pa previdno kukali ven, kot bi preverjali, kdo moti njihov gorski mir.

Nad kočo se je pokrajina hitro spremenila. Zelenje je ostalo za nami, pred nami pa so bili sneg, skale in ledenik. Naveze, dereze in cepini so postali del našega nadaljevanja. Korak je moral biti bolj previden, zbranost večja, medsebojno zaupanje pa še pomembnejše.

Četica

Končno ohladitev

Po dolgem vzponu smo dosegli kočo Erzherzog-Johann-Hütte na 3454 metrih. Utrujenost je bila že precejšnja, a tudi zadovoljstvo, da smo uspešno opravili prvi del poti.

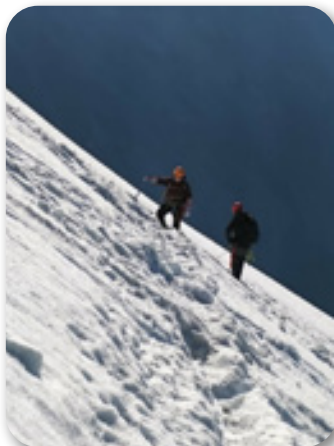
Pogled s koče v dolino

V koči smo se namestili, pojedli večerjo in se pogovarjali o naslednjem dnevu. Zunaj se je nad gorami počasi spuščal večer, v nas pa so se prepletali prijetno pričakovanje, spoštovanje do gore in nekaj treme. Vsi smo vedeli, da nas zjutraj čaka najzahtevnejši del ture. Noč na takšni višini ni bila posebej dolga niti mirna, a že sama misel na cilj nam ni pustila veliko prostora za pritoževanje.

Naš cilj

Budilka je zazvonila ob petih. Zaspani obrazi, tiha priprava opreme in zajtrk, ki ga je bilo treba pojesti, tudi če apetit na tej višini ni bil najboljši. Ob 6.30 smo bili pripravljeni. Razdeljeni v tri naveze smo stopili v mrzlo gorsko jutro. Vodili so nas izkušeni člani skupine: Janez, Stane in Mojca. Vsak je preveril opremo človeka pred seboj in za seboj. Na takšni poti nisi več le posameznik – naveza pomeni, da drug na drugega pazimo in da smo odgovorni tudi za korak svojega soplezalca.

*Vodnik Janez**Stane in Nastja v navezi**Janezova naveza*

Vzpon je bil zahteven. Ponekod smo napredovali po snegu in ledu, drugje po izpostavljenih skalah in ozkih prehodih. Ni bilo veliko govorjenja. Slišali so se dihanje, udarci cepinov in kratka navodila vodnikov. Vsak je iskal svoj ritem in varno mesto za naslednji korak. Kadar je postalo težko, je pomagala spodbudna beseda človeka ob tebi. Prav v takšnih trenutkih se pokaže, koliko pomenijo dobra ekipa, zaupanje in mirnost.

Po približno treh urah smo prispeli na vrh Grossglocknerja, 3798 metrov visoko. Občutke je težko opisati z eno samo besedo. V njih je bilo vse: olajšanje, veselje, ponos, utrujenost in hvaležnost.

*Ekipa PD LPP**Zadovoljni obrazi*

Stali smo na najvišji gori Avstrije, pod nami pa so se razprostirali ledeniki, doline in nešteti vrhovi. Vreme nam je bilo naklonjeno, zato so bili razgledi čudoviti. Za nekaj trenutkov smo preprosto obstali in gledali. Vse ure hoje, zgodnje vstajanje in napor so dobili svoj smisel.

Na vrhu smo si čestitali, naredili skupne fotografije in si privoščili kratek počitek. Prostora in časa ni bilo veliko, vendar je bilo dovolj, da smo vsak po svoje doživeli ta posebni trenutek. Veselje ob doseženem cilju je bilo veliko, toda vsi smo se zavedali, da je vrh šele polovica poti.

Sestop je zahteval še več previdnosti kot vzpon. Utrujenost se je že poznala, zato smo si vzeli čas in dosledno upoštevali navodila vodnikov. Korak za korakom smo se varno vrnili do koč. Tam smo se nekoliko odpočili in okrepčali, nato pa nas je čakal še dolg sestop v dolino. Nahrbtniki so bili nenadoma težji, noge počasnejše, pot pa se je zdela daljša kot dan prej. Kljub temu je bilo razpoloženje dobro. Najtežji del je bil za nami in počasi smo že lahko dojeli, kaj nam je uspelo.

Ko smo se vrnili v dolino, smo bili utrujeni, a zadovoljni. Za nami ni bil samo vzpon na 3798 metrov visok vrh. Za nami sta bila dva dneva skupnega napora, medsebojne pomoči, zaupanja in številnih drobnih trenutkov, ki jih fotografije ne morejo v celoti ujeti.

DVANAJST POHODNIKOV, DVE POTI, EN TRIGLAV

ANDREJA KORDIŠ

V soboto, 15. avgusta 2026, smo se ob petih zjutraj zbrali pred pisarno Planinskega društva LPP. Na društveno turo se nas je odpravilo dvanajst: vodnika Stane Kragelj in Janez Medved, Tomo, Vladka, Martina, Mihaela, Nika, dijakinje: Neža, Vanessa in Vesna, članice planinske skupine SFŠ Ljubljana ter Sabina in Andreja.

Počitek in ohlajanje s sladoledom

Grossglockner nam bo ostal v spominu zaradi čudovitih razgledov in zahtevnega vzpona, predvsem pa zaradi ljudi, s katerimi smo ga doživeli. Na gori se hitro pokaže, da cilj ni pomembnejši od varne poti in da na vrh nikoli ne prideš povsem sam. Hvala vodnikom Janezu in Stanetu ter vsem udeležencem, ki so s previdnostjo, dobro voljo in spodbudnimi besedami prispevali, da se je naša visokogorska zgodba srečno končala.

S Pokljuke nas je pot vodila do Vodnikovega doma, nato pa proti Konjskemu sedlu. Stane je hodil na čelu skupine, Janez pa je skrbel, da na njenem repu nihče ni ostal sam. Na Konjskem sedlu smo se razdelili: ena skupina je nadaljevala proti Planiki in čez Triglavsko škrbino, druga pa proti Kredarici. Dve poti in različen ritem, vendar isti cilj. Med hojo nam ni zmanjkalo ne razgledov ne zgodb. Janez je pripovedoval o Nepalu in doživetjih z naših gora. Posebej si bom zapomnila

Janezovo zgodbo z njegovo zvesto in pametno psičko Zalo, ki je našla svojo pot iz težavnega dela poti v zimskih razmerah. Stane pa je razlagal okoliške vršace, zgradbo kamnin in planinsko cvetje ter svoje pripovedovanje dopolnjeval z življenjskimi modrostmi. Ob poti smo fotografirali razgledne vrhove, planike in opazovali razprte cvetove bodečih než. Po starem vremenskem izročilu naj bi napovedovali, da dežja še ne bo, in tistega dne so imeli prav.

Pot proti vrhu pa ni bila za vse enako lahka. Vesna je strmino premagovala počasi in vztrajno. Strah je bil z njo, toda Janez tudi. Ker jo je poznal že z lanskim poti in je vedel, kaj zmore, jo je na zahtevnejšem delu navezal in varoval. Ko sem vprašala: »A bo?«, je mirno odgovoril: »Saj je že.« Za vodnika cilj ni vprašanje glasnih zagotovil, ampak zaupanja, potrpežljivosti in naslednjega varnega koraka.

Vesna je pozneje svoj drugi vzpon na vrhu strnila preprosto: »Prvič so me bolela kolena, pa strah me je bilo. Zdaj pa me je bilo samo strah.« Pri sestopu proti Kredarici pa je pot že zmogla samostojno s samovarovalnim kompletom. Neža je bila povsem jasna: »Uživala sem. Še bom šla.« Na vrh smo prišli vsi. Večina ga je osvojila že večkrat, z nami pa je bila tudi ena »frišna Slovenka«, ki je na Triglavu stala prvič in bila zato deležna tradicionalnega planinskega krsta.

Potem pa se je začel dogodek, ki ga v načrtu ture zagotovo ni bilo. Frizer iz Celja je na vrhu prikazal možko striženje in našemu Tomu pričesko uredil povsem na kratko. Seveda ni trajalo dolgo, da smo razkrili, da imamo v skupini dve frizerski tehnici in bodočo frizerko. Dogovor je bil sklenjen hitreje, kakor bi ga uspeli zapisati v program pohoda. Dekleti sta prijeli za strižnik in se preizkusili v gorskem striženju.

Tako je vrh Slovenije za nekaj minut postal najvišje ležeča brivnica v državi. Okoli nas skale, nad nami modro nebo, pred nami Aljažev stolp, sredi vsega pa brnenje strojčka za striženje las. Kaj vse človek naredi za urejeno pričesko in za dobro promocijo frizerskega poklica.

Sledile so fotografije za spomin, čestitke in srečen sestop do Kredarice. Prenočili smo v depandansi, jutro pa nas je nagradilo s čudovitim sončnim vzhodom in jasnim pogledom na Triglav. V jutranji svetlobi je bil videti miren in skoraj nedolžen, obenem pa mogočen in kraljevski.

Telesa so pripovedovala nekoliko drugačno zgodbo. »Bolijo me kolena, mišice in noge, imam otiščance in žulje, ampak super je,« je z največjim mogočim nasmehom povedala Vanessa. Oči so se ji svetile, zato ji je bilo mogoče verjeti. Pri sestopu ji je začelo zmanjkovati moči, njen pretežki nahrbtnik pa je postajal z vsakim korakom še težji. Velik del poti ga je namesto nje nosil Janez. Nekatera pomoč je glasna in opazna, druga pa si preprosto oprta dodaten nahrbtnik in nadaljuje pot. Neprecenljivo in nepozabno.

Tudi Stane je skrbel, da so manjše težave ostale samo manjše. Ko so se oglasile bolečine, je iz njegove pohodne lekarne prišlo nekaj zdravnih kapljic, Neža pa je zaradi od sonca pordelih lic dobila še klobuček. Dobro je imeti vodnika, ki pozna pot, gore, cvetje in kamnine, ob pravem trenutku pa se prelevi v gorskega zdravnika.

Ob postanku v Lescah smo naredili še analizo ture. Tomo je našo frizersko skupino zaradi rožnatih majic poimenoval Rozike. Vodnik Janez, ki z besedami pohvale ne razmetava po nepotrebem, pa je na koncu presodil: »Pridni ste bili.« Kratko, vendar dovolj.

Za nami sta bila dva dneva hoje, plezanja, strahu, vztrajanja, zgodb in medsebojne pomoči. Vmes smo osvojili Triglav, dobili novo »Slovenko« in na vrhu odprli še začasni frizerski salon. Hvala vsem za družbo, nasmehe, spodbude, modrosti in potrpežljivost.

NOVICA IZ LPP – POMEMBNA NALOŽBA V PRIHODNOST

25 novih električnih avtobusov na ljubljanskih ulicah

V voznem parku Ljubljanskega potniškega prometa je letošnje poletje pomembna novost. Junija se je obstoječim vozilom pridružilo 25 novih zgibnih električnih avtobusov Mercedes-Benz eCitaro, s katerimi LPP nadaljuje postopno posodobitev voznega parka in prehod na okolju prijaznejše pogonske tehnologije.

Prihod 25 novih električnih avtobusov predstavlja pomemben mejnik, saj gre za največjo posamično investicijo v posodobitev voznega parka v zgodovini LPP. Z njimi po ljubljanskih ulicah vozi skupno že 38 avtobusov, ki med vožnjo v lokalnem okolju ne povzročajo izpustov škodljivih onesnažil. Poleg novih zgibnih električnih avtobusov so namreč v voznem parku še trije enojni električni avtobusi in deset avtobusov s pogonom na vodik.

Čistejši in tišji mestni promet

Nova vozila pomenijo še en korak k čistejšemu in tišjemu javnemu prometu. Električni avtobusi med vožnjo ne povzročajo lokalnih izpustov škodljivih onesnažil, zaradi tišjega delovanja pa prispevajo tudi k zmanjševanju hrupa v mestu.

Seveda pa spremembe niso pomembne le z okoljskega vidika. Novi avtobusi potnikom prinašajo sodobno, udobno in varno vožnjo ter so prilagojeni različnim skupinam uporabnikov. Vsak lahko sprejme do 134 potnikov, od tega 36 sedečih in 98 stoječih, na voljo pa sta tudi dve mesti za gibalno ovirane potnike in starše z otroškimi vozički.

Gre za 18 metrov dolge zgibne avtobuse z električnim pogonskim sistemom nazivne moči 272 kW. Opremljeni so z baterijami uporabne neto kapacitete 532,8 kWh, največja moč polnjenja pa znaša 150 kW. Za večjo varnost potnikov in drugih udeležencev v prometu imajo vozila tudi sodobne varnostne in asistenčne sisteme, med drugim sistem za zaznavanje pešcev in kolesarjev.

Pomembna naložba v prihodnost

Nakup 25 električnih avtobusov predstavlja naložbo v vrednosti 19,49 milijona evrov brez DDV, od tega je bilo 15 milijonov evrov zagotovljenih z nepovratno subvencijo Eko sklada.

Toda prihod novih avtobusov pomeni precej več kot samo nakup novih vozil. Elektrifikacija voznega parka zahteva tudi ustrezno polnilno infrastrukturo, prilagajanje delovnih procesov ter nova znanja in izkušnje zaposlenih, ki skrbijo, da lahko vozila vsak dan varno in zanesljivo zapeljejo na ljubljanske ulice.

Posodobitev voznega parka je del dolgoročnega razvoja javnega potniškega prometa v Ljubljani. Mesto si je v okviru evropske pobude Misija 100 podnebno nevtralnih in pametnih mest zastavilo cilj doseči podnebno nevtralnost do leta 2030, pomemben del teh prizadevanj pa predstavlja prav javni promet.

Cilj je, da se avtobusi na dizelski pogon postopoma nadomeščajo z vozili na okolju prijaznejše pogonske tehnologije. Deset avtobusov s pogonom na vodik, trije enojni električni in zdaj še 25 novih zgibnih električnih avtobusov kažejo, da se vozni park LPP že konkretno spreminja.

Za potnike to pomeni sodobnejšo in udobnejšo vožnjo, za mesto manj hrupa in lokalnih izpustov, za LPP pa novo pomembno poglavje v več kot stoletni zgodovini ljubljanskega javnega prevoza.

54. TABOR LJUBLJANSKIH PLANINCEV

MARINKA KOŽELJ STEPIC

54. Tabor ljubljanskih planincev je bil letos zopet na Govejku. Oba soorganizatorja, tako PD Obrtnik kot MDO PD Ljubljane, sta letos obeležila pomembne jubileje. PD Obrtnik je praznoval 90 let doma na Govejku, MDO PD Ljubljana pa 60 let delovanja. Priprave na ta dan, torej 30. 5. 2026, so se pričele kar nekaj mesecev pred dogodkom. Nič ni bilo prepuščeno naključju, tudi ugodno vreme so "naročili".

V soboto so se nekateri že zgodaj podali na pot in spotoma obiskali kak zanimiv vrh v Polhograjskih Dolomitih, drugi zopet so prišli na Govejk po najkrajši poti iz doline Ločnice, tretji pa prikolesarili. Zbralo se je kar 111 udeležencev iz 8 društev, in sicer: PD Črnuče, PD Polž Višnja gora, PD Medvode, PD Saturnus, PD Delo, PD Železničar, PD RTV in seveda PD Obrtnik. Organizatorji so bili najbolj veseli kar 41 mladih iz PD Črnuče. Tudi v skupini PD Polž je bilo nekaj najmlajših.

Vse udeležence je pričakalo lepo sončno vreme s prečudovitim pogledom na Kamniške Alpe. Vsak udeleženec je pri prijavi poleg bona za brezplačno toplo malico prejel tudi pijačko dobrodošlice, otroci pa sladoled, ki so se ga neizmerno razveselili. Na razpolago je bil tudi Bilten, glasilo MDO PD Ljubljane. Med udeleženci je bilo kar nekaj predsednikov društev – Jure Božič iz PD Črnuče, Dominik Košir iz PD Medvode, Dušan Resnik iz PD Delo in Jelka Kresnik iz PD Saturnus. Na Govejk je prikolesaril tudi bivši predsednik PZS, Jože Rován. Le predstavnikov lokalnih skupnosti ni bilo videti.

Program se je pričel s slovensko in planinsko himno, nato je predsednik PD Obrtnik, Miro Milošević, imel krajši govor, v katerem je predstavil zgodovino Govejka. Udeležence sta pozdravila tudi namestnica predsednika MDO PD Ljubljane, Marinka Koželj Stepic, in bivši predsednik PZS, Jože Rován. Program, ki po kulturni strani sicer ni bil bogat, so s Kekčevo pesmijo popestrili šolarji iz PD Črnuče.

Po programu je bila kratka pogostitev s toplo malico ter v improvizirani dvorani ogled filma. Za dobro voljo je igral ansambel Zabava. Velika večina udeležencev, zlasti otrok, pa se je dokaj kmalu pričela vračati v dolino.

Velik del stroškov, zlasti tople malice, je poravnal MDO PD Ljubljane.

V bližini Doma na Govejku so table vabile na Tabor
Foto: Marjan Klančar

Mladi planinci iz PD Črnuče
Foto: Marjan Klančar

Tudi transparent je oznanjal dogodek
Foto: Marjan Klančar

Planinci PD Obrtnik so pripravili prijetno prijavno mesto
Foto: Jože Rovn

Po končanem programu so se udeleženci okrepčali s
toplo malico
Foto: Marjan Klančar

IZ ZGODOVINE NAŠEGA DRUŠTVA

MARINKA KOŽELJ STEPIC

V Gorskem popotniku smo objavljali tako plane izletov, še več pa, kako so bili izleti izvedeni. Leta 1995, društvo je bilo staro že 21 let, se je po uspešnem vzponu na Grossglockner, najvišji vrh Avstrije, porodila ideja, ki je prerasla v veliko željo, in to: vzpon na Mont Blanc, najvišji vrh Evrope. To sicer ni, a kdo je takrat vedel za Elbrus, ki se dviguje tam nekje za železno zaveso v tedaj že bivši Sovjetski zvezi. Odločila sem se, da iz zgodovine potegnem opis izvedbe ture na Mont Blanc, ki je bil za takratne razmere za dokaj mlado društvo velik zalogaj. Kasneje podobnih akcij ni bilo več. Žal slikovnega gradiva ni bilo kaj dosti, zato je članek brez fotografij. Morda bi se našel kak diapozitiv, a bi bilo to spraviti v ta prispevek dokaj zahtevno.

BELA GORA

Mont Blanc – po francosko – ali Monte Bianco – po italijansko – pomeni po naše Bela gora. To tudi je, saj je njen 4807 m visoki vrh vseh 365 dni v letu pokrit s snegom in ledom, daleč v dolino pa segajo veliki ledeniki. Vrh Bele gore je na meji med Francijo in Italijo, vendar naj bi bil opravljen prvi pristop iz Chamonixa, torej iz Francije, že daljnega leta 1786.

Želja, da bi obiskali Belo goro, je vzniknila že lani po uspešnem vzponu na najvišji vrh Avstrije, 3798 m visoki Grossglockner. Mislim, da je kar precej planincev, ki si vsaj potihoma želijo stopiti na najvišji vrh Evrope. Ko je odsek za izletništvo pripravljaval program za leto 1995, sem podala predlog, ki je bil z nekaj pomisleki vendarle sprejet. Pomisleki so veljali predvsem organizaciji, pa tudi strokovnemu vodstvu. Organizacije se jaz nisem bala sprejeti, saj sem v Chamonixu bila že trikrat, na Beli gori pa tudi že. Poznam kampe in njihove telefonske številke, poznam pristope in sestope pa tudi okoliške zanimivosti. Res je, da nisem usposobljena za vodenje naveze po ledeniškem svetu, za kar pa ni usposobljen noben vodnik v našem društvu. To pa še ne pomeni, da morajo člani hoditi le po lažjih poteh. Za vodenje navez bo treba poiskati za to usposobljene vodnike. To je sicer nekoliko težje, pa ne zato, ker ne bi osebno poznala gorskih vodnikov, temveč zato, ker morajo za tako vodenje imeti redni letni dopust. Vzpon na Belo goro se ne da opraviti v dveh dneh, kot recimo na Grossglockner.

V aprilu sem izdelala kompleten program, ga finančno ovrednotila ter poiskala tehničnega vodjo. Ta se je s programom v celoti strinjal. V začetku maja je bil se-

stanek kandidatov. Teh je bilo razmeroma malo, ker so bili zaradi nerednega izhajanja Gorskega popotnika slabo obveščeni. Vendar je bilo število tolikšno, da smo se odločili za avtobusni prevoz. Za vzpon na vrh sem namreč planirala pet navez, ostali pa naj bi tvorili skupino turistov. Šele po dveh sestankih se je izoblikovala skupina, ki je želela na vrh. Bilo je 22 resnih kandidatov in morala sem se pošteno potruditi, da sem našla dodatne vodnike. Za turistični del ni bilo zanimanja, sicer ne vem, ali zaradi slabe obveščenosti ali česa drugega. Pričeli smo s treningi. Vsak naj bi sam opravil do prve preizkusne ture približno 15 višinskih km. Prva skupna tura je imela namen ugotoviti, kako je z našo kondicijo. Podali smo se v manj znan predel – naše društvo tja še ni nikoli organiziralo izleta, in sicer smo v enem dnevu obiskali kar nekaj vrhov, delno po poteh, delno po brezpotju. Povzpeli smo se na Veliki vrh, Veliko Zelenico, Ojstrico, Tolsti vrh, Desko ter se preko Lastovca vrnili k avtomobilom. Hodili smo 11 ur z nekaj manjšimi postanki. Tempo je bil primeren za preizkušnjo za vzpon na Belo goro in marsikateri se je moral resno zamisliti, ali bo ali ne bo. To je bila resna selekcijska tura. En sam kandidat je odpovedal, drugi pa so se še bolj zagrizeno pripravljali. Naslednje skupne priprave so bile tehnične narave, in sicer vaja uporabe cepina in derez. Skupaj smo odšli na Ledine in nato na ledenik pod Skuto. Ta je v zgornjem delu, prav pod steno Skute, nudil odlično vežbališče. Vadili smo v treh skupinah, in sicer hojo po snegu brez in z derezami ter nato ustavljanje s cepinom pri različnih padcih. Pri več kot zagnanem delu nas je zmotil dež, ki so ga vremenoslovci sicer napovedali, a smo vsi upali, da bi se zmotili. V upanju, da smo v dobri kondiciji in da dobro obvladamo tehniko, smo se na Jezerskem poslovili z »nasvidenje prihodnji teden«. Teden je minil hitreje, kot smo želeli. Na dan so prišle drobnarije, in sicer koliko hrane bi vzeli s seboj, kaj bomo kuhali, kaj vzeti na goro. O teh zadevah smo se sicer dosti pogovarjali na sestankih in na turah, a sedaj je bilo treba to uresničiti po navezah. Eni jedo raje uncle bens omake, drugi golaž in tako je bilo usklajevanje in razmišljanje precej.

Končno je napočil dan, ko naj bi se odpeljali naši Beli gori naproti. Vsi smo točni. Prtljago je bilo treba nalagati dokaj smotrno, saj je bilo precej, da je šlo vse v prtljažnike LPP-jevega avtobusa. Voznik Brane je nekoliko nadzoroval in opazoval ne le potovalke in nahrbtnike, temveč tehnično opremo. Cepine, dereze in plastične čevlje smo zložili skupaj na eno mesto, da ne bi poškodovali drugih kosov prtljage. Kljub opozorilom niso vsi imeli ščitnikov za ostre konice. Točno ob 20. uri smo se odpeljali od vratarne na Celovški

cesti. Pospremili so nas naši najbližji, a bili smo malo razočarani, ker ni bilo nobenega od "vodilnih" našega društva. V drugih društvih takole odpravo pospremijo bolj svečano. Čez eno uro smo na mejnem prehodu Fnetiči naložili še naše Primorce. Noč je hitro minila in mejne prehode smo prečkali, ne da bi sploh kazali potne liste. V jutranjem mraku smo se znašli v Chamonixu. Na krožno urejenem križišču sva z Branetom sledila smernim napisom in seveda zgrešila najbližjo pot v kamp, kjer smo imeli rezerviran prostor za naše šotore. Po daljši poti skozi Les Praz smo prispeli v še speči kamp. Ura še ni bila niti pet. Jutro je bilo hladno, da ne rečem mrzlo, in tisti, ki so potovali v kratkih hlačah, so se morali obleči. Recepcija je bila ob tej uri še zaprta in ob temeljitem pregledu kampa, ki ga sicer dokaj dobro poznam, ni bilo nobene praznine za postavitev šotorov za 30 ljudi. Kar malo nelagodno sem se počutila, a vseeno upala, da je akontacija za rezervacijo le prišla na pravo mesto. Večina potnikov si ni belila glave, kam bodo postavili šotore, ampak je upirala pogled na Belo goro, ki so jo kaj kmalu obsijali sončni žarki, tako da je zasijala v svojem rožnatem sijaju. Po krajšem ali daljšem postajanju smo se odpeljali v kamp Les Mulliasses, kjer smo bili dogovorjeni z našimi tremi vodniki, Marjanom, Janezom-Benijem in Radom. Ti so bili v Chamonixu in tudi na vrhu že nekaj dni prej s skupino Novomeščanov. Hitro smo se našli in že smo bili nazaj v našem kampu. Tedaj se je odprla recepcija, lastnik kampa je rekel, da je vse v redu, da bo prostor za nas prazen okrog 10. ure, da je prejel akontacijo, da se me spominja izpred nekaj let in skratka, da je vse v najlepšem redu. Potna listina mu je zadostovala le moja, saj smo dajali resen videz. To smo tudi bili. Okrog 10. ure je že stalo 10 naših šotorčkov in nekateri smo se podali na ogled mesta, drugi pa so si kuhali in lenarili. Ob 17. uri je bil zadnji sestanek vodnikov, nato skupen sestanek in nazadnje še vsaka naveza za sebe. Stvari so lepo tekle in po dokaj obilni, predvsem ogljikovohidratni večerji, smo se odpravili k počitku. Bolj ali manj hitro smo zaspali. Mene je skrbelo še kup stvari, od tega, da ne bi zaspala, do tega, ali bomo ujeli prvi tramvaj itd. Povrhu vsega me je še zeblo, čeprav sem obleka marsikaj, preden sem zlezla v navadno taborniško spalno. Doma me je Metod pregovoril, da ne bom rabila puhaste, ker bo v Chamonixu toplo. Kaj je toplo, je seveda relativno. Naslednji dan smo se kaj hitro odpeljali v La Fayet-Saint-Gervais, kakih 27 km iz Chamonixa, vzdolž reke Aron. Tu je namreč začetna postaja tramvaja. Bili smo skoraj prvi in dovolj zgodaj, da je Brane v miru parkiral avtobus na posebej označeno mesto, jaz pa sem za skupinske vozovnice odštela kar zajeten kupček frankov. Dobila sem kar štiri vrste različnih in

sem morala pošteno paziti, da sem jih pravilno razdelila. Če bi zamenjala vodniško z navadno, ne bi bilo krize, če pa bi zamenjala Branetovo, ki je bila povratna, z neko drugo, bi bilo pa že narobe.

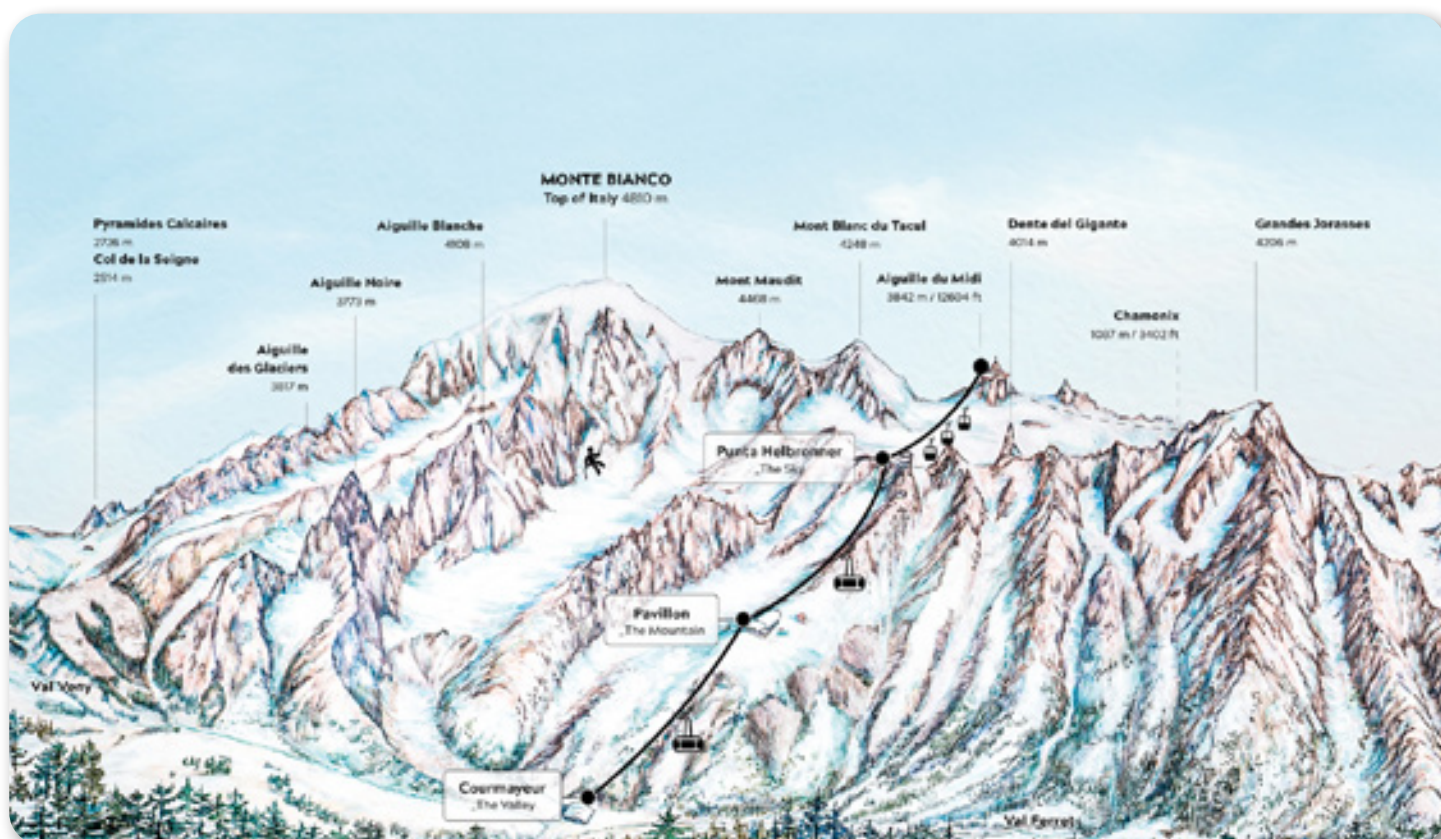
Tako zgodnja je bila le še ena nemško govoreča, a bistveno manjša skupina. Na vmesnih postajah so še vstopali posamezniki, a pretirane gneče ni bilo. Vožnja je trajala kar nekaj časa, saj je končna postaja na nadmorski višini 2372 m, torej je opravil tramvaj dobrih 1500 m višinske razlike. Od tu naprej pa bo šlo samo še peš. Naša kolona se je raztegnila, saj smo se dogovorili, da bo do koč na Tete Rousse, 3167 m visoko, hodil vsak s svojo hitrostjo. Z voznikom Branetom sva sklenila že prejšnji dan, da jih bova pospremila do Velikega kuloarja, to je nekaj višje od Tete Rousse. Vzpenjali smo se dokaj hitro, čeprav so bili nahrbtniki prav težki. Prvi so rabili do koč slabo uro in pol, zadnji pa uro in tri četrt. Ti časi so dali vedeti, da z osvajanjem vrha ne bi smelo biti težav. Pri koči smo nekaj malega pojedli iz lastnih zalog, se preoblekli in preobuli v težko obutev. Od tu dalje je pot zahtevnejša in zasnežena. Točno ob 12. uri so bili tudi zadnji preko kuloarja, znane po padajočem kamenju, in z Branetom sva jim še pomahala v slovo, zaželela srečo ter se pričela vračati. Nekako na sredi poti naju je zajela ploha sode, prav tako pa tudi naše, ki so bili še na poti proti koči na Gauterju, kjer so imeli rezervirana prenočišča. Ko sva se vrnila do zgornje postaje tramvaja, je bilo kar precej ljudi, ki pač prihajajo za pol ure, da si ogledajo ledenik in se hitro vračajo. Običajno so obuti v lahko športno obutev in tudi lahko so oblečeni. Opazila sem, da imajo v rokah kartonček drugačne barve kot midva. Midva sva rezervirala povratek ob 16. uri, sedaj pa je bila nekaj čez 14. Mislila sva se narediti "francoza", a v Franciji to ne gre. Raje sem vprašala za možen povratek in prijazno so nama zamenjali rezervacije. Ravno ko sva se pripravljala za vstop v tramvaj, sem zaslišala iz mojega nahrbtnika znan glas, ki je klical: "Marinka, javi se! Kliče Rafko". Seveda sem imela v nahrbtniku odprto radijsko postajo, saj smo se tako dogovorili. Kar najhitreje sem jo izvlekla in Rafko mi je sporočil, da so že vsi na koči, da ni nobenih posebnosti in da se bodo še oglasili. Ostali potniki so bili nemalo začudeni, sicer ne vem zakaj, ali zaradi postaje ali zaradi njim tujega jezika. Mene je le skrbelo, da me ne bi zasačila kaka kontrola, kajti naša uporaba radijskih postaj je bila čisto ilegalna. Ta radijska postaja mi je delala preglavice tudi, ko sva se zvečer z Branetom potikala po centru mesta. Po dogovoru z vodniki naj bi jaz imela postajo odprto ves čas – imela sem tudi rezervne akumulatorje – oni pa bi se javljali po potrebi ali navdihu. Včasih so se slišale kake motnje in

iz trgovine, kjer sva kupovala mala darilca za svoje najbližje in je prav čudno zahreščalo iz moje bisage, sva jo po hitrem postopku odkurila. Kasneje sva se vrnila z odklopljeno postajo. Večer je bil lep in svež, v mislih sem bila pri naših na gori. V šotoru me seveda ni zeblo, saj sem imela na razpolago še Metodovo in Klemenovo spalno. Postajo sem ugasnila šele po 22. uri, potem ko se nihče ni več oglasil. Posebno me ni skrbelo, saj je bilo vreme po tisti plohici lepo in vrh Bele gore jasen.

Naslednje jutro sem se zbudila kar zgodaj in najprej odprla postajo. Vse je bilo tiho. Ker je bil čas, ko naj bi bili nekako na vrhu, sem jo nosila s seboj v umivalnico in v stranišče. Pa nič. Nato je prišel Brane, saj sva bila dogovorjena, da greva na Le Brevent, pogorje, ki leži na nasprotni strani doline. Ker sva se bala zadreg s parkiranjem avtobusa, sva šla do spodnje postaje žičnice kar peš. Res ni bilo daleč, a hoja po asfaltu ni bil prijetna. Kupila sva kar povratni vozovnici in bila dokaj hitro več kot 2500 m visoko. V gondoli so bili pretežno Japonci, nič kaj planinsko oblečeni, a so napravili nekaj panoramskih posnetkov in se s prvo možno gondolo odpeljali v dolino. Midva sva tudi slikala, zlasti pa je Brane z daljnogledom spremljal posamezne naveze, ki so se gibale po grebenu Bele gore, in ugibal, kateri so naši. Midva sva si nameravala ogledati še jezerca in druge lepote na planoti za Le Breventom. Med potjo proti jezercu, na katerem so plavale prave

male ledene gore, sem zaslišala glas: "Babi, javi se! Kliče te stric". Razveselila sem se tako kot majhen otrok, ki zasliši mamin glas. Oglasila sem se nazaj in izvedela, da se že vračajo z vrha, da so oni zadnja naveza, ki se bliža zavetišču na Vallotu – visok 4362 m – in da so nekateri že na ledeniku Bosson. Z Branim sva se spogledala in oba pogledala uro. Kazalci so kazali nekako pol desetih. Z žalostjo sva ugotovila, da z najinim potepanjem po višavah Savojskih Alp ne bo nič, ker naši že sestopajo. Nedopustno bi bilo, da bi jih pustila žejne kakih 7 km od kampa. Počasi sva se vzpela nazaj na Le Brevent, še enkrat z daljnogledom preverila stanje na Beli gori in se s prvo gondolo spustila nazaj v dolino. Tedaj sva šele ugotovila, kako odveč je pešačenje po asfaltu. Po povratku v kamp sva nekaj malega pojedla in se počasi odpeljala v Les Rives Songeros, manjši kraj, kjer smo bili dogovorjeni, da se dobimo. Prvič sva zgrešila pravi odcep z glavne ceste. Francozi imajo nekoliko drugačen sistem kot Nemci, a čisto enostaven, ko ga spoznaš. Vprašanje je bilo, kje parkirati, da naju bodo naši našli. Avtobus sva postavila na sredo parkirišča ob spodnji postaji sedežnice, ki vozi na ogled ledenika Bosson. Naši so sicer rekli, da bodo prišli v dolino peš. Nekoliko sva jim šla naproti, radijska postaja je molčala, naju pa je mučilo vprašanje, kje so. Ali so še na ledeniku? Ali so že na grebenu med ledenikom Bosson in Tissieres. Oglasila se je postaja. Tokrat je bil Vasja, ki je sicer

povedal, kje so oni, a sva zelo slabo slišala in dvomila sem, da me je sploh razumel. Smola! Vrnila sva se k avtobusu, sedla na leseno ograjo in strmela proti pobočju pred seboj in zopet čakala. Zopet sem slišala glas iz postaje, to pot jasen in razločen. Oglašil se je Rafko in dejal, da sta z Benijem ob glavni cesti. Težko je bilo reči, naj prideta nazaj, žejna pa tudi nisva mogla pustiti. Brane je med hišami nekako zadel ozko cesto in ob glavni cesti sva našla Rafka in Benija – oba vodnika – pošteno žejna. Na vprašanje, kje je njuna klientela, sta odgovorila, da so še zadaj oziroma sta naša posebneža – kar se tiče prevoza in konforta – šla na sedežnico in direktno v Ljubljano. Odpeljali smo se zopet med hišami nazaj in se zapeljali nekoliko višje. Srečali smo nekaj naših, žejnih in utrujenih, a srečnih.

Parkirali smo in razdelili pijačo. Po postaji se je javil Silvo in zanimalo ga je, kje je avtobus. Počasi so se nakapljali vsi ali skoraj vsi. Pijače smo imeli dovolj, tako nekako dva litra na ena žejna usta. Posedali smo kar ob robu cestišča, pili in si v telegrafskem stilu pripovedovali, kako smo preživeli čas, ko nismo bili skupaj. Končno smo vsi ali skoraj vsi. Manjkala sta naša posebneža, Radova naveza, ki je sestopila direktno v Chamonix, in pa naša najmlajša dva, Klemen in Metod. Malce me je skrbelo, kje bi bila, a Rafko je rekel, da sta kar padla mimo njega v dolino in da sta sigurno spodaj in ne zgoraj. Ni mi preostalo drugega, kot da sem verjela, zlasti, ker je isto trdil tudi Silvo. Avtobus je počasi obrnil in odpeljal. Le kje sta mala dva? Kar smilila sta se mi, če bosta morala pešachi žejna do kampa. Tudi sicer nisem vedela, kako stojita s franki. Kar naenkrat smo zagledali dva mladeniča na kolenih sredi ceste, ki proseče vijeta roke proti avtobusu, da bi jih peljal. Prošnja je bila uslišana, mimoidoči turisti pa so videli dokaj zanimiv prizor. Nič nista rekla, le pila sta in pila in pila in pila... Nato sta povedala, da sta že dolgo v dolini, da sta že štopala, pa ju nihče ni vzel, saj sta imela verjetno prevelika nahrbtnika in nato sta se vrnila nazaj navkreber iskat avtobus. Oddahnila sem se. Končno smo vsi skupaj, celi in zdravi, utrujeni in žejni, a vsi srečni.

Meni je bilo toplo pri srcu, veselila sem se z vsemi enaindvajsetimi prvoprstopniki, hvaležna sem bila sedmim vodnikom. Odpeljali smo se v kamp, kjer pač ni bilo konca pripovedovanju, kako je katera naveza hodila, kaj so počeli, kaj so doživljali. Vmes smo kuhali, pospravljali opremo in še marsikaj. Nazadnje smo se spravili pod večje drevo, kjer smo že itak imeli našo "jedilnico", in še kramljali in pripovedovali planinske zgodbe.

Končno smo se počasi odplazili v šotore. Tudi sama

sem zlezla v šotor in še enkrat podoživela lep, a naporen dan. To je bil 1. avgust 1995. Prihodnji dan smo se odločili, da se bomo vračali domov kar preko Aoste, le da bomo vozili po stari cesti, da si bomo ogledali še lepo dolino gradov in vinogradov. Dopoldne smo se še zapodili v mesto po nakupih spominkov, kartic in podobnih stvari. Sama sem šla še na obračun na recepcijo. Lastnik kampa nas je hvalil, da mi je bilo kar nerodno in nazadnje izstavil prijetno nizek račun. Okrog 12. ure smo bili vsi zbrani pri avtobusu in pripravljeni na odhod. Vožnje je minevala, spotoma smo se še ustavili v Courmayeurju. V avtobusu smo imeli nekaj zaključnih slavnostnih govorov, a so se nam jeziki več ali manj zatikali. Z eno besedo: bili smo srečni vsi! Najbrž tudi zato, ker je bila temperatura v notranjosti avtobusa 23 stopinj Celzija, zunaj pa preko 30. Kako nas je Brane razvažal po Ljubljani in bližnji okolici okrog 10. ure zvečer, pa je lahko že poseben roman, a povem naj, da sta ostala brez trenutnega lastnika en mali nahrbtnik in en par čevljev s svežimi nogavicami. Po nahrbtnik je prišel lastnik kaj kmalu, čevlji pa so še vedno na polici v naši domači garaži.

In na koncu še nekaj tehničnih podatkov ture na Belo goru. To je bila v 21-letni zgodovini našega društva tura na do sedaj najvišjo točko. Vrh so osvojili vsi, ki so se na vrh namenili, kar je posledica resnih priprav. Udeleženci so bili vsi moškega spola, najmlajši je bil Klemen z 20 leti, najstarejši pa Vili s 54 leti. Povprečna starost je bila 38 let. Zdoma smo bili natanko štiri dni in dve uri. Za dosego vrha je bilo treba opraviti prvi dan 1445 m višinske razlike vzpona, drugi dan še 990 m vzpona in kar neverjetnih 3769 m spusta. Prevozili smo natanko 1600 km. Vodniki navez so bil gorski vodniki Silvo, Marjan, Janez-Beni in Rado ter gorski reševalci Rafko, Dani in Vasja. Vsi imajo že bogato bero izkušenj s Himalaje, Groenlandije in še od kod. Sama pa sem že tudi organizirala marsikatero zahtevno turo, zlasti izven našega društva. Za organizacijo sem morala opraviti 217 telefonskih klicev po Sloveniji – iskanje vodnikov in dogovori z njimi, rezervacija avtobusa in dogovori itd. – ter 11 telefonskih klicev v Francijo – rezervacija prenočišč v koči in v kampu – poslati en telefax v Francijo, nakazati akontacijo za rezervacijo kampa in še marsikaj.

Da pa je bilo tako kot je bilo, je prispevalo zelo veliko vreme, ki je bilo tako, kot bi si ga za te dni posebej naročili. Ob vzponu je bilo nekaj sode, zjutraj – ali sredi noči – je snežilo, tako da so bili prvi koraki prav sanjski, ko so se snežinke poigravale v soju čelnih svetilk, na samem vrhu pa sonce brez oblaka s čudovitim razgledom. Kaj bi človek želel lepšega?

TERSKA DOLINA

MARINKA KOŽELJ STEPIC

Terska dolina (italijansko Alta Val Torre, furlansko Val Tor) leži v najbolj vzhodnem delu Benečije in Beneške Slovenije ob meji z Republiko Slovenijo. Dolina leži med gorami Julijskih Predalp v porečju reke Ter in njenih pritokov. Območje obsega približno 300 km² in zaobjema razpršena naselja okrog izvira reke Ter. Nad dolino se dvigajo vrhovi, najvišji so 1869 m visoki Muzci (italijansko Musi). Terska dolina je najbolj zahodno območje, kjer še živijo Slovenci in je del Naravnega parka Prealpi Giulie. Pobočja Terske doline so razjedle globoke grape predvsem zaradi prevladujoče flišne kamninske sestave. Ravnega sveta je malo, marsikje je prostora le za cesto in reko. Na naravnih terasah so si prebivalci uredili mala naselja in skromne obdelovalne površine. Predniki današnjih Slovencev so se naseljevali v več valovih. Najstarejše mesto v Terski dolini je Bardo (italijansko Lusevera), ki se prvič omenja že leta 1150. Občina je leta 1911 še imela 3700 prebivalcev. Največje nazadovanje za Tersko dolino se je začelo v obdobju fašizma in po obeh potresih leta 1976.

Tersko narečje ali terščina je nekakšen živ muzej slovenskega jezika. Terščino je polnih 30 let raziskoval znani slovenist, tržaški profesor Pavle Merku.

V parku Julijskih Predalp, v dolini Rezije, v Reklanski dolini in Terski dolini je vrsta naravoslovnih poti. V gornjem delu Terske doline, ob južnem vznožju Muzcev, je "Pot za vse". To je kratka didaktična pot, dolga le 600 m. Izhodišče in ciljna točka sta v bližini planinskega doma Pian dei Ciclamini. V tej točki je tudi izhodišče "Poti ciklam", ki se rahlo spušča po Terski dolini navzdol in prečka mnoge suhe hudourniške grape.

Avtobus nas je pripeljal do planinskega doma Pian dei Ciclamini. Najprej smo se dobesedno sprehodili po le 600 m dolgi učni poti. Žal so informativne table že močno zbledele in so pisane le v italijanščini. Nato smo se podali po "Poti ciklam". Pot je vodila po gozdu in bila nezahtevna ter prijetno mehka, razen ko je bilo treba prečkati široke, a suhe hudourniške grape. Ob poti je bilo postavljenih nekaj panojev, na katerih so bile predstavljene značilnosti Terske doline.

Planinska postojanka Pian dei Ciclamini
Foto: Lili Smiljić

Info tabla o sestavi gozda
Foto: Marjan Klančar

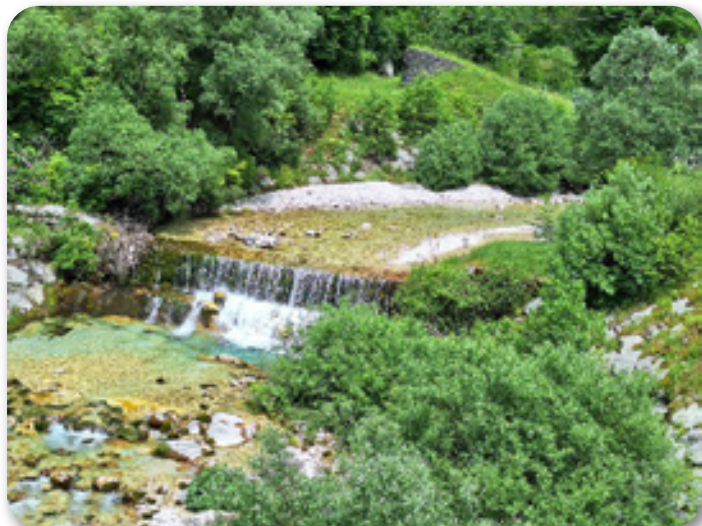

Terska dolina je znana tudi po, vsaj za Evropo, rekordni količini padavin, saj pogorje Muzci tvori delno zaporo oblakom in vetrovom. Povprečno pade letno preko 3000 mm, leta 1926 celo 4800 mm. Ta voda hitro odteče po strmih grapah v dno doline, kjer ponikne v produ. Tu se zbira na nepropustni plasti, in ko je podtalnica polna, pride na plan. Taka zanimivost je izvir reke Ter, ki smo si ga tudi ogledali.

*Prispeli smo na prodnato dno doline
Foto: Sonja Modlic*

Med potjo smo spoznavali, da dolino pokriva pretežno gozd listavcev, le nekaj je črnega in tudi rdečega bora. Smreke so zelo redke. Med listavci je najbolj razširjena bukev, ki z žirom hrani mnoge veverice in polhe. Med listavci so dokaj pogosti tudi lipa, jesen in gorski javor. Ta nudi odličen les za rezbarije, kar je najbolj vidno v sakralnih objektih.

*Izvir reke Ter
Foto: Marjan Klančar*

V Terski dolini živijo tako mediteranske kot vzhodno-evropske živalske vrste. Med sesalci so najpogostejši predstavniki kopitarjev, od zveri pa divja mačka in kuna ter razni glodavci in žužkojedi. Med ujedami so najpogostejše uharica, lesna sova, čuk, planinski orel, kragulj, navadna kanja in beloglavi jastreb. Nahajajo se še divje kure – petelin, belka, gozdni jereb, in vrane, žolne ter vrabci. V dolini so odlični pogoji za plazilce. Svoj dom imajo tu tri vrste strupenih kač, navaden gad, gad z rožičkom in modras. Tu so še belouška in vrsta malih kuščarjev. Mi nismo videli nobenega večjega plazilca, le nekaj malih martinčkov. Zaradi velike namočenosti in majhnih temperaturnih razlik, kar je značilno za sredozemski tip podnebja, je rastlinstvo zelo bogato in raznoliko. Tako se nahaja tu kar 40 endemičnih rastlin. Ob prečenju ene širše hudourniške grape smo zagledali zelo redko rastlinico, in sicer šopasti repušnik. Ena od udeleženk, odlična poznavalka planinskega cvetja, je rekla, da ga je videla prvič in edinkrat pri Klužah.

*Šopasti repušnik
Foto: Sonja Modlic*

*Sternbergov klinček
Foto: Lili Smiljić*

*Nova cerkev v kraju Ter, za njo stari zvonik
Foto: Milena Arsenjuk Poje*

Sprehodili smo tudi po kraju Ter (italijansko Pradielis). Občudovali smo majhne, v vrsto postavljene hiše, polne cvetja. Vse so nove, saj so po obeh potresih leta 1976 ostale le ruševine. Italija je prebivalce takrat začasno preselila in nato uredila naselje, kot je bilo pred potresom. Videli smo visok, vitek zvonik, ki je čudežno ostal nepoškodovan, cerkev pa je bila porušena. Šele leta 1992 so zgradili novo. Pri novi so uporabljali le

naravne materiale, ki jih je v dolini v izobilju, torej kamen in les. Na koncu smo se ponovno ustavili pri planinskem domu Pian dei Ciclamini, za slovo popili kavo, se ohladili s sladoledom ter odpeljali nazaj v Ljubljano.

Tako smo si ogledali – malo smo hodili malo se vozili z avtobusom – nekaj zanimivosti v gornjem delu Terske doline. Za kaj več ni bilo časa, saj je vožnja iz osrednje Slovenije časovno dolga. Vozili smo se skozi Idrijo, Tolmin, mimo Kobarida do Žage in nato preko prelaza Učja v Tersko dolino. Na koncu smo družno ugotovili, da je bil izlet skrbno načrtovan, da smo videli, vsaj večina udeležencev, veliko novih krajev in prečudovito še neokrnjeno naravo.

Tega izleta z naravovarstveno vsebino se je udeležilo 43 udeležencev iz kar 16 društev, in sicer: PD Mercator 10, PD RTV 7, PD Delo 5, PD LPP 3, PD Iskra Ljubljana 2, PD Krim 2, PD Polž Višnja gora 2, PD Železničar 2, PD Medvode 1, PD Obrtnik 1 in PD Rašica 1. Po 1 udeleženec je bil tudi iz PD Bohinjska Bistrica, PD Gozd-Martuljek in PD Srednja vas. Stroške avtobusnega prevoza je v celoti pokril MDO PD Ljubljana.

Program sta pripravili in izlet vodili: Marinka Koželj Stepic, vodnica PZS, in Nevenka Rajhman, vodja Odpora za varstvo gorske narave pri MDO.

ŽE 125 LET
POVEZUJEMO
ZGODBE MESTA.

IZLETI PD LPP 2026/27

datum	naziv izleta	zaht.	čas hoje	vodnik
MAREC				
07.03.2026, SO	Artviže	S	3 ure	Marinka Koželj Stepic
14.03.2026, SO	Grintovec	S	9 ur	Janez Medved
21.03.2026, SO	Dovška baba	S	6 ur	Stanislav Kragelj
28.03.2026, SO	Buzetski slapovi	L	8 ur	Stanislav Kragelj
APRIL				
04.04.2026, SO	Furlanova smer	ZZ	6 ur	Stanislav Kragelj
11.04.2026, SO	Bašeljki vrh	L	6 ur	Rašo Adrović
18.04.2026, SO	Lačna	L	6 ur	Stanislav Kragelj
25.04.2026, SO	Nanos	L	5 ur	Franc Bergant
MAJ				
02.05.2026, PE	Glinščica	ZZ	6 ur	Stanislav Kragelj
16.05.2026, SO	Ratitovec	L	4 ure	Franc Bergant
23.05.2026, SO	Dobrač	L	4-5 ur	Marinka Koželj Stepic
31.05.2026, NE	Srečanje SPDT in PD LPP	L	4-5 ur	Izlet UO
JUNIJ				
06.06.2026, SO	Terska dolina	L	4-5 ur	Marinka Koželj Stepic
13.06.2026, SO	Tolminski Migovec	L	6 ur	Rašo Adrović
20.06.2026, SO	Skuta	ZZ	9 ur	Janez Medved
27.-28.06.2026, SO	Veliki Klek	ZZ	2 dni	Janez Medved
JULIJ				
11.07.2026, SO	Vertikala	L	10 ur	Stanislav Kragelj
18.07.2026, SO	Uršlja gora	L	5 ur	Franc Bergant
AVGUST				
01.08.2026, SO	Kanin	Z	9-10 ur	Janez Medved
15.-16.08.2026, SO	Triglav	ZZ	2 dni	Janez Medved
21.-23.08.2026, PE	Izlet Fužinske planine	L	3 dni	Izlet UO
29.08.2026, SO	Vernar	Z	7 ur	Rašo Adrović
SEPTEMBER				
05.09.2026, SO	Vertikala	Z	10 ur	Stanislav Kragelj
12.-13.09.2026, SO	Razor	Z	2 dni	Janez Medved
19.09.2026, SO	Peca	L	3 ur	Franc Bergant
26.09.2026, SO	Ablanca	Z	6 ur	Rašo Adrović
OKTOBER				
10.10.2026, SO	Vošca	L	2-3 ure	Marinka Koželj Stepic
17.10.2026, SO	Izlet v neznano	L		Izlet UO
NOVEMBER				
07.11.2026, SO	Zasavska gora	L	8 ur	Stanislav Kragelj
15.11.2026, NE	Kostanjeva nedelja	L		Izlet UO
DECEMBER				
05.12.2026, SO	Srečanje Pr' Mehačk	L		Izlet UO
JANUAR				
16.01.2027, SO	Komna	S	8 ur	Janez Medved
23.01.2027, SO	Pohod na Planino pri Jezeru	S	9 ur	Stanislav Kragelj
FEBRUAR				
06.02.2027, SO	Kamni grič	S	2-3 ure	Marinka Koželj Stepic
13.02.2027, SO	Velika planina	S	8 ur	Stanislav Kragelj

Legenda:

L - lahka tura

Z - zahtevna tura

ZZ - zelo zahtevna tura

S - snežna tura